

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10, 51/11 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 96/19 и 110/19) и член 22 став 1 од Законот за средното образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 44/95, 24/96, 34/96, 35/97, 82/99, 29/02, 40/03, 42/03, 67/04, 55/05, 113/05, 35/06, 30/07, 49/07, 81/08, 92/08, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 42/11, 51/11, 6/12, 100/12, 24/13, 41/14, 116/14, 135/14, 10/15, 98/15, 145/15, 30/16, 127/16, 67/17, 64/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 229/20), министерот за образование и наука ја донесе наставната програма по наставниот предмет *турски јазик и литература* за I (прва) година образование од средното стручно образование со четиригодишно траење.

EĞİTİM VE BİLİM BAKANLIĞI
EĞİTİM GELİŞTİRME BÜROSU

ÖĞretim Programı

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

modüler olarak tasarlanmış

I. sınıflar için

Tüm eğitim profilleri / nitelikleri

Tüm meslekler / sektörler

Üsküp, 2023 yılı

Öğretim programının adı	Türk Dili ve Edebiyatı
Öğretim programının türü	Zorunlu
Öğretim programının kredi değeri	7 (yedi) ECVET kredisi (5 kredi + 2 ek kredi) Beş sayısı, Ortak Genel Eğitim modülü çerçevesinde bu konudaki derslere katılarak, derslere girerek ve öğretme-öğrenme sürecine katılarak kazanılan kredileri gösterir. Ek iki kredi, öğrencilerin ders saatleri dışında ve bu konuda bilgi edinme işlevinde gerçekleştirdiği öğrenme ve etkinliklerle ilgilidir. İki kredi, 50 saatlik öğrenci etkinliklerini içerir - 10 saat alıştırmaya ve yazılı çalışmalara hazırlık, 20 saat okuma çalışmaları ve işleme için okumalar, 20 saat bağımsız çalışma - sözlü ve yazılı sunumların hazırlanması, ev ödevi, kompozisyon hazırlama.
Meslek	Tüm meslekler
Sektör	Tüm sektörler
Eğitim profili	Tüm eğitim profilleri
Ünvan ve yeterlilik düzeyi	Tüm nitelikler IV (dördüncü) seviye
Eğitim yılı	I (birinci)
Öğretim programının uygulanması için haftalık/yıllık ders sayısı	3/108

Öğretim programının amaçları	<p>Öğrenci şunları yapabilir:</p> <ul style="list-style-type: none">- bir iletişim aracı olarak Türk standart dili hakkındaki bilgileri genişletmek ve derinleştirmek;- edinilen bilgiyi uygun bir dil bağlamında seçmek, özetlemek ve uygulamak;- sestem cümleye dil birimlerinin düzenini ve bağlantısını temsil etmek ve bunların dil iletişimindeki önemini vurgulamak;- Türk standart diline özgü dil kurallarını ve yapılarını sözlü ve yazılı ifadeye uygulamak;- farklı yazarlardan, dönemlerden ve yönlerden edebi eserlerin bağımsız analizi ve yorumlanması için becerileri uygulamak;- edebî eserlere, problem durumlarına, sosyal ve sanatsal-kültürel olgu ve olaylara kendi tutum ve düşünceleri üzerinden eleştirel ve tartışmacı bir şekilde değer biçebilmek.
Öğretim programının modüler üniteleri	<ul style="list-style-type: none">• DİL• EDEBİYAT <p><i>Not: Dil ve Edebiyat modülleri yani her iki modülün içerikleri birbiri ile birleştirilmelidir. Bu hem konunun genel amaçları ile ilgili bir bütün oluşturacak hem de öngörülen sonuçlara verilen kriterler üzerinden ulaşılacaktır. Her sınıf, elde etmek için kendi sonucuna sahip olmaya devam edecek ve içinde bir veya diğer modülden önceden çalışılmış içerikleri yeni içeriklerle birleştirecektir. Aynı zamanda verilen içeriğin iyi bir düzen ve organizasyonunun yanı sıra, uygun etkinlik seçiminin, derslerin gerçekleştirilmesini yani, öğretme ve öğrenme başarısını etkileyeceğini hatırlatırız.</i></p>
Materyal-teknik ve mekansal koşullar	<p>Türk dili ve edebiyatı konusundaki hedeflere ulaşmak için, bir ofiste veya sınıfta öğretim yardımcıları, kütüphane kitap koleksiyonu, internet erişimi, bilgisayar ekipmanı, LCD projektör sağlamak gerekir. Müfredatın başarılı ve tam olarak uygulanabilmesi için, öğrencilerin etkinlik, gösteri ve şenliklere katılacağı, ders(ler)in uygulama yerini değiştiren etkinliklerin (kültür ve bilim kurumları) düzenlenmesi gerekmektedir: edebiyat, tiyatro ve sinema.</p>
Normatif öğretim kadrosu	<p>Öğretim programı, çalışma gruplarını tamamlayan kişiler tarafından uygulanır:</p> <ul style="list-style-type: none">- Filoloji Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Eğitim Bölümü- Öğretmenlik programı, VII/1 veya 240 AKTS

Modül ünitenin adı : DİL				
S. No.	Kazanımlar	İçerik ve Kavramlar	Açıklamalar, Aktiviteler / Etkinlikler ve Yöntemler	Değerlendirme kriterleri*
1.	DİL BİLİMİ			
1.1.	İletişimi ve farklı iletişim türlerini açıklamak; Dilin iletişimdeki işlevini tanımak; Dil-iletişim ilişkisini belirlemek; Dille gerçekleştirilen iletişim ve diğer iletişimler arasındaki farklılıkları sezme.	Dil Bilimi İletişim, iletişim türleri; İşaretler sistemi olarak dil; Yapay dil ve doğal dil; Lehçe ve standart dil. Kavramlar: iletişim (tek yönlü/karşılıklı, sözlü/sözsüz, sinyal/sembolik), işaret, sembol, sinyal, semiyoloji, lehçe.	Etkinlik Örnekleri: Öğrenciler, dilin oluşumu ve gelişimini araştırırlar. Araştırma sonuçlarını arkadaşlarıyla paylaşırlar. Dilin oluşumu açıklanarak insanın dil yetisine sahip bir varlık olduğu, dil yetisi çevresinde iletişim etkinliğinin gerçekleşmeye başladığı, iletişimin anlaşmayı sağlamak için gerçekleştiği, işaretle anlatmadan sembollerle anlatmaya geçiş için zamana ihtiyaç olduğu vurgulanır. Dil dışındaki iletişim araçlarına örnekler verilerek bunların iletişim sağlamadaki etkinliği tartışılır, dille gerçekleştirilen iletişimin diğer araçlarla gerçekleştirilenden çok daha kullanışlı olduğu belirtilir. Dille gerçekleşen iletişimin resim, şekil, işaret ve vücut diliyle gerçekleştirilen iletişimden çok daha kullanışlı olduğu vurgulanır. Dille gerçekleştirilen iletişimin, gelecek zamanlara aktarılmak üzere, saklanabildiği belirtilir. Yöntemler: Etkileşimli yöntem/iletişim yöntemi (monolog, diyalog ve konuşma - sözlü ve yazılı); gösterme yöntemi; metin yazma yöntemi; karşılaştırma yöntemi.	Öğrenci: 1.1.1. İletişim terimini tanımlar ve farklı iletişim türlerinin ve farklı dil türlerinin özelliklerini tanımlar, karşılaştırır ve yorumlar; 1.1.2. Dil dışındaki iletişim araçlarının kullanımıyla ilgili çıkarımlarda bulunur; 1.1.3. Farklı iletişim türlerine ve farklı dil türlerine örnekler verir; 1.1.4. Standart bir dilde konuşma/yazılı yazışma başlatma/başlatma veya bu tür yazışmalarda bulunur; 1.1.5. Dille gerçekleştirilen iletişimle diğer iletişimler arasındaki farklılıkları sezer.

Değerlendirme kriterlerinin belirlendiği öğrenme kazanımlarına ulaşmak için standartlar/yönergeler sunulmuştur.

1.2.	Dinleme kurallarını uygulamak; Dinlediğini anlamak, çözümlmek ve değerlendirmek; Kendini sözlü ifade ederek konuşmaya katılmak ve kendi konuşmasını değerlendirmek.	Dinleme Konuşma Tür, yöntem ve tekniklere uygun dinleme ve konuşma	Dinlediklerinde vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat etme. Dinlediklerinde sebep-sonuç, amaç-sonuç ilişkilerini belirleme. Dinlediklerine ilişkin sorular oluşturma ve sorulara cevap verme. Dinlediklerinde geçen bilmediği kelimelerin anlamları araştırma. Dinlediklerinde dil, ifade ve bilgi yanlışlıklarını belirleme. Dinledikleriyle ilgili kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verme ve karşılaştırma. Dinlediklerinde "ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim" (5N 1K) sorularına cevap arama. Dinlenenini anlama, çözümlme ve değerlendirmeye yönelik kazanımların gerçekleşmesinde dinleme materyallerinden yararlanır. Dinlerken sürece katılması soru sorması, açıklama yapması istenir. Verilen örneklerden hareketle öğrencilerin "gerçek, mecaz, anlam ile terim anlamını kavramaları sağlanır. Ana fikir/ana duygu bulunurken öğrencilerin düşüncelerini serbestçe ve kendine özgü bir şekilde ifade etmelerine imkân verilir. Doğrudan söylenmeyen yargılar bulunur. Etkinlik Örnekleri: "Soru Oluşturma" Dinlenenle ilgili sorular hazırlanır. Hazırlanan sorular bir kutuda toplanır. Kurada seçilen soru nitelikli bulunursa, hazırlayan ve cevaplayan alkışlanır. Bunlar arasından seçilenler cevaplandırılır.	1.2.1. Dinlediklerinde vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat eder; 1.2.2. Dinlediklerinde geçen bilmediği kelimelerin anlamları araştırır; 1.2.3. Dinlerken sürece katılması soru sorar, açıklama yapar; 1.2.4. Dinlediklerinde dil, ifade ve bilgi yanlışlıklarını belirler; 1.2.5. Kendini sözlü ifade ederek konuşmaya katılır ve kendi konuşmasını değerlendirir; 1.2.6. Kendine güvenerek konuşur; 1.2.7. Sorunlarına konuşarak çözüm arar; 1.2.8. Konuşmasını dil, anlatım ve sunum tekniği yönünden değerlendirir.
------	---	--	---	---

			<p>Dil ve anlatım açısından değerlendirme çalışmaları etkinlikler aracılığıyla yaptırılır.</p> <p>Kendine güvenerek konuşma.</p> <p>Anlamadıklarını ve merak ettiklerini sorma.</p> <p>Yeni öğrendiği kelime, kavram, atasözü ve deyimleri konuşmalarında kullanma.</p> <p>Konuşmasında olayları oluş sırasına göre anlatma.</p> <p>Dinleyici grubunun ve bulunduğu ortamı dikkate alarak konuşma yapma.</p>	
--	--	--	--	--

2. TÜRK DİLİNİN TARİHİ GELİŞİMİ VE TÜRKİYE TÜRKÇESİ

2.1.	Dil ailelerinin oluşumunu açıklamak; Türkçenin dünya dilleri arasındaki yerini belirtmek.	Dil Aileleri Yapı ve köken bakımından diller. Hint-Avrupa dilleri, Hami-Sami dilleri, Çin-Tibet dilleri, Altay dilleri.	Etkinlik Örnekleri: Öğrencilerden, gruplara ayrılarak köken bakımından dil aileleri ve özellikleri hakkında bilgi toplamaları istenir. Bulgular sınıfta ayrı ayrı sunulur. Dil ailelerine ait yerler, harita üzerinde gösterilir. Dillerin hangi yönlerden sınıflandırıldığı üzerinde durulur. Dillerin köken bakımından, Hint-Avrupa dilleri, Hami-Sami dilleri, Çin-Tibet dilleri, Altay dilleri, Bantu dilleri gibi gruplara ayrıldığı belirtilir. Yapı bakımından dillerin tek heceli, eklemeli (bitişken) ve çekimli (bükümlü) biçiminde sınıflara ayrıldığı açıklanır. Türkçenin köken bakımından Altay dilleri arasında yer aldığı, yapı bakımından eklemeli bir dil olduğu belirtilerek Türkçenin ana dili olarak kullanımının yaygınlığına dikkat çekilir. Yöntemler: Etkileşimli yöntem/iletişim yöntemi (monolog, diyalog ve konuşma – sözlü ve yazılı); gösteri/demonstrasyon yöntemi; metin yöntemi; karşılaştırma yöntemi.	Öğrenci: 2.1.1. Dil ailelerinin oluşumunu ve köken bakımından dünya dillerinin nasıl gruplandırıldığını açıklar; 2.1.2. Yapı bakımından dünya dillerinin nasıl gruplandırıldığını açıklar; 2.1.3. Türkçenin köken ve yapı bakımından dünya dilleri arasındaki yerini belirler; 2.1.4. Türkçenin dünya dilleri arasındaki yerini belirler.
------	--	---	--	--

2.2.	Türk dilinin tarihî gelişimini dönemlere ayırmak.	Eski Anadolu Türkçesi, Osmanlı Türkçesi, Çağatay Türkçesi, Kırgızca, Kazakça, Özbekçe, Türkmençe, Azeri Türkçesi.	Etkinlik Örnekleri: Öğrenciler, "Türk" sözünün ilk defa hangi yüzyılda kullanıldığını araştırırlar. Türk dilinin tarihi gelişiminin dönemlere ayrılmasında aşağıdaki hususlara dikkat edilir: Türk dilinin tarihsel gelişiminin ana hatları belirtilir. Eski Türkçe Çağı'ndan (VI-X yy.) sonra, Orta Türkçe Çağı'nın (XI-XV yy.) devam ettiği belirtilir. Bu çağın XII-XIII. yy.'larında Türk dilinin tarihi gelişimi bir dönüm noktasında bulunduğu vurgulanır. Bu dönemde batıya göç eden ve yerleşen Türklerin şivelerinden (Oğuzcadan) gelişen yazı dili Batı Türkçesi olduğu ifade edilir. Oğuzların Anadolu'ya yerleşmesiyle birlikte Batı Türkçesi yazı dilinin ilk dönemi sayılan Eski Anadolu Türkçesi bir yazı dili olarak gelişmeye devam eder, daha sonar yerini Osmanlı Türkçesine (XVI-XX. yy.) bırakır. Batı Türkçesi yazı dili bugün Türkiye Türkçesi diye anılan devirle gelişmesini devam ettirdiği vurgulanır. Türkiye Türkçesi İstanbul ağzı temelinde şekillendiği ifade edilir. Doğu Türkçesinin Hakaniye ve Çağatay Türkçesi biçiminde devam ettiği, 20. Yüzyıl başlarında Orta Asya coğrafyasında uygulanan dil politikaları neticesinde Kırgızca, Kazakça, Özbekçe gibi Türk yazı dillerinin ortaya çıktığı belirtilir. Yukarıda belirtilenlerden hareketle Türk dilinin tarihi dönemlere ayrılmasında hangi kıstasların etkili olduğu vurgulanarak tarihî dönemlerin ayırıcı özelliklerine değinilir.	Öğrenci: 2.2.1. Türk dilinin dönemlerini araştırır, her dönemin ayırıcı özelliklerini belirler; 2.2.2. Anadolu'da Türkçenin gelişimini ve kazandığı yeni özellikleri açıklar.
------	---	---	---	--

			Türk sözünün ilk defa hangi yüzyılda kullanıldığı üzerinde durulur.	
2.3.	Anadolu'da Türkçenin yazı dili olarak gelişimini açıklamak.	Oğuzlar, Eski Anadolu Türkçesi, Türk dili, Köktürklere ait Orhun ve Yenisey Yazıtları, Dîvânü Lugatî't-Türk, Kutadgu Bilig, Dânişmendnâme, Evliyâ Çelebi Seyahatnâmesi.	Etkinlik Örnekleri: Öğrenciler, Anadolu'da Türkçenin gelişmesine hizmet eden önemli eserler ve yazarları hakkında bilgi toplarlar. Açıklamalar: Anadolu'da Türkçenin Oğuz Şivesi temelinde şekillendiği vurgulanır ve özellikleri üzerinde durulur. Yöntemler: Tarihi çizelge yöntemi, görsel-işitsel yöntem, etkileşimli yöntem/iletişim yöntemi (monolog, diyalog ve konuşma – sözlü ve yazılı); gösterme yöntemi; metin yöntemi; karşılaştırma yöntemi.	2.3.1. Türkçenin yazı dili olarak gelişimini açıklar.
3. SES BİLGİSİ VE TELAFFUZ (SÖYLEYİŞ)				

<p>3.1.</p>	<p>Türkçedeki seslerin özelliklerini açıklamak;</p> <p>Ses olaylarının oluşumunu kavramak.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Ünlü ve Ünsüzler <p>- Türkçe ses bilgisi konuları üç ana grupta toplanabilir. Türkçenin genel ses özellikleri: a) Ünlü uyumu b) Ünsüz uyumu c) Ünlü-ünsüz uyumu.</p> <p>Türkçenin sesleri</p> <p>Türkçede ses olayları</p> <p>Ses türemesi; Ünlü türemesi; ünsüz türemesi; kaynaştırma harfleri.</p>	<p>Etkinlik Örnekleri:</p> <p>Bir metin parçası üzerinde, ünsüz yumuşaması, ünlü ve ünsüz düşmesi, ünlü ünsüz türemesi ve ünlü daralması gibi ses olayları gösterilir; sebepleri açıklanır. Öğrencilerden herhangi bir günlük konuşmayı yazıya aktarmaları istenir. Yazıdaki ses olayları ile ilgili kurallar tartışılır.</p> <p>Öğretmen tarafından, herhangi bir metinden bir bölüm öğrencilere yazdırılır. Sonra metin tahtaya yazılır ve ses olayları açısından incelenir.</p> <p>Bu kazanımın gerçekleşmesinde;</p> <ul style="list-style-type: none">- Ünlü ve ünsüzlerin özelliklerinden hareketle ses olaylarının oluşumu üzerinde durulur.- Ses olaylarının verilisinde metinlerden hareket edilir. <p>Açıklamalar:</p> <p>Ünlü ve ünsüzler sınıflandırılarak özellikleri belirtilir.</p> <p>Yöntemler: Tarihi çizelge yöntemi, görsel-işitsel yöntem, etkileşimli yöntem/iletişim yöntemi (monolog, diyalog ve konuşma - sözlü ve yazılı); gösterme yöntemi; metin yöntemi; karşılaştırma yöntemi, analiz-sentez modeli.</p>	<p>Öğrenci:</p> <p>3.1.1. Türkçedeki ünlü ve ünsüzlerin özelliklerini belirler;</p> <p>3.1.2. Ünlü ve ünsüz uyumları ile ilgili kurallara uymanın önemini fark eder;</p> <p>3.1.3. Yazarken ve konuşurken ünlü ve ünsüzlere ilişkin ses olaylarıyla ilgili kurallara uyar;</p> <p>3.1.4. Türkçedeki seslerin özelliklerini açıklar;</p> <p>3.1.5. Ses olaylarının oluşumunu kavrar, vurguyla ilgili kuralları uygular;</p> <p>3.1.6. Ses akışını bozan durumları gösterir.</p>
-------------	--	--	---	---

3.2.	Türkçedeki ses uyumlarının oluşumunu kavramak.	Ses Uyumları Büyük ve küçük ünlü uyumu	Etkinlik Örnekleri: Öğrencilere, bir metin parçası üzerinde, kalınlık-incelik ve düzlük-yuvarlaklık uyumuna uymayan kelimeler ve ekler buldurulur. Ses uyumlarına aykırı durumların nedenleri tartışılır. Açıklamalar: Ünlü uyumlarının Türkçenin ek düzeniyle ilişkisine dikkat çekilir.	Öğrenci: 3.2.1. Türkçedeki ses uyumlarının oluşumunu kavrar; 3.2.2. Ses ve telaffuz ilişkisini fark eder; 3.2.3. Konuşmada ifadenin anlamına göre duraklamaları düzenlemenin önemini sezer; 3.2.4. Güzel konuşmada ses tonu ve telaffuzun önemini fark eder; 3.2.5. Konuşma esnasında sesin nasıl kullanıldığını belirler; 3.2.6. Konuşmada seslerin özelliklerini bilmenin, onları doğru ve güzel telaffuz etmenin önemini fark eder; 3.2.7. Bir dilin ses terbiyesi ve konuşma biçiminin nasıl öğrenilebileceğini kavrar; 3.2.8. Yazım kurallarıyla telaffuzun, bütünüyle örtüşmediğini sezer.
------	--	---	--	---

3.3.	Ses harf ilişkisini kavramak; Vurgu ve vurgu çeşitlerini bilmek.	Vurgu Çeşitleri Yapay vurgu: Konuşana ve kullanışa göre değişen vurgudur; -Pekiştirme vurgusu; -Ahenk vurgusu; Doğal vurgu: Konuşana ve kullanışa göre değişmeyen, herkesçe uyulması gereken zorunlu vurgudur; -Kelime vurgusu; -Grup vurgusu; -Cümle vurgusu.	Etkinlik Örnekleri: Öğrenciler ünlüleri ve ünsüzleri telaffuz etmeye ve bunların oluşumundaki hava akımının hareketini tanımlamaya teşvik edilir. Bunu yaparken, öğretmen öğrencilerin sesli harflerin telaffuzu sırasında akciğerlerden ses yoluyla gırtlığa giden havanın ses tellerini ağız boşluğundan serbestçe hareket ederek ve dudaklardan çıkarak çıkardığı sonucuna varacakları yol gösterici sorular sorar. Ses tellerinin titreşimi sırasında hiçbir engel yoktur ve bu sesler yani ünlüler net bir şekilde işitilir. Öğrenciler, dinledikleri tiyatro sanatçılarına ait metinlerde durakların ve vurguların nasıl ve nerede yapıldıklarını belirlerler. Benzer konuşmalar hazırlarlar, kendi konuşmalarını önce vurgusuz, duraklama yapmadan okurlar; sonra vurgu ve duraklamalara dikkat ederek okur veya söylerler. Açıklamalar: Türkçede vurgunun genellikle son hecede olduğu, orta hecenin vurgusuz olduğu, bazı eklerin vurguyu kendilerinden önceki heceye attığına dikkat çekilir. Vurgunun bazı durumlarda anlam belirleyici özelliği olduğu örneklerle gösterilir. Yöntemler: Tarihi çizelge yöntemi, görsel-işitsel yöntem, etkileşimli yöntem/iletişim yöntemi (monolog, diyalog ve konuşma - sözlü ve yazılı); gösterme	Öğrenci: 3.3.1. Öğrenciler, Türkçede vurgu genellikle son hecede olduğunu bilir; 3.3.2. Hece, hece çeşitlerini bilir (diftong, kaynaştırma harfleri, ulama, aşınma, vurgu ve tonlama); 3.3.3. Standart dilin vurgusundan farklı olan Türkçe şiveli sözlerden örnekler verir; 3.3.4. Okuma ve sözlü anlatımda vurgulanan heceyi sesli olarak vurgular; 3.3.5. Okuma, sözlü anlatım ve konuşma sırasında kelimeleri doğru vurgular ve aksanlı heceyi vurgular; 3.3.6. Tek heceli, iki heceli, üç heceli ve çok heceli kelimeleri vurgu işaretiyle doğru şekilde işaretler.
------	---	---	---	---

			yöntemi; metin yöntemi; karşılaştırma yöntemi, analiz-sentez modeli.	
4. KELİME (SÖZCÜK) BİLGİSİ				
Kelimede Anlam ve Kavram				
<p>Bu üniteye başlamadan önce öğrencilere geçmiş yıllarda kelimenin yapısıyla ilgili öğrendikleri hatırlatılır. Öğrenciler metinlerden hareketle kelimelerin kullanıldıkları yerde yeni anlam ve değerler kazandıklarını belirler. Sonra da kelimenin ilk anlamlarını merkeze almak üzere, kazanabileceği anlam değerleri bir daire oluşturacak biçimde yazarlar. Bunlar arasındaki ilişkiler tartışılır. Bir cümlede belli kelime ve kelime grubunun aynı anlama gelen diğer dil birliklerine neden tercih edildiği sorgulanır. Bir kısa metinde kelimelerin ilk anlamları ve kullanım anlamlarının yanı sıra birlikte kullanıldıkları diğer dil öğeleriyle ilişkilerinden dolayı, yeni değerler kazanıp kazanmadıkları tartışılır. İncelenen metinlerde deyim ve terimler bulunur; eş anlamlı ve zıt anlamlı kelimelerin listesi hazırlanır, anlam genişlemesi ve anlam daralmasına örnek olabilecek kelimeler araştırılır.</p>				

4.1.	Kelimenin ses ve anlam kaynaşmasından oluşan bir yapı olduğunu fark etmek; Biçim birimini anlamlı bir birim olarak belirlemek; Morfem türlerini tanımlamak (kök ve ek morfemleri, biçim oluşturma ve sözcük oluşturma).	Biçimbirim/Morfem Kelime anlamı	<p>Açıklamalar:</p> <p>Kelimelerin, birbirinden ayrılması imkânsız olan gösteren ve gösterilenden oluştuğu; gösterilenin kelimenin kavram yönünün, gösterenin de ses imgesinin işareti olduğu vurgulanır.</p> <p>Biçimbirim, dilde tek başına anlamı olmayan ancak girdiği sözlükbirime anlam katan en küçük dilsel birimlerdir. Biçimbirimler, biçimsel sınıflar ve alt-sınıfların dökümünü sağlamamıza olanak verir. O zaman ad çekim ekleri, çoğulluk eki ve eylem çekim ekleri Türkçedeki biçimbirimlerdir. Çekimsel ve türetimsel biçimbirim olarak iki türden biçimbirim vardır.</p> <p>Morfem'in kelime anlamı "biçimbirim"dir. Morfemler bağımlı ve bağımsız morfemler olmak üzere ikiye ayrılır. Türkçe sondan eklemeli bir dildir. Anlamlı en küçük kök kelime bağımsız morfemdir. Kök kelimeye eklenen ve tek başına anlamı olmayan kelimeler ise bağımlı morfemlerdir.</p> <p>Örnek olarak şu cümleyi ele alalım; "<i>Gün içinde çok yoruldum.</i>" Bu cümlede "gün" ve "çok" kelimeleri bağımsız morfemlerdir. Eksiz tek başlarında anlamları vardır. Cümledeki diğer kelimelerin morfemleri vardır. "yorulmak" fiili "yorul-du-m" şeklinde kullanılmıştır. Kelime -du ile -dili geçmiş zaman eki almıştır. Ayrıca -m ile birinci tekil şahıs eki de almıştır. Yine cümledeki "iç" sözcüğü -inde eki olarak zarf yapılmıştır.</p> <p>Yöntemler: Araştırma yöntemi; tümdengelim yöntemi, etkileşimli yöntem/iletişim yöntemi (monolojik, diyalojik</p>	<p>Öğrenci:</p> <p>4.1.1. İsim kökleriyle fiil köklerini ayırt eder;</p> <p>4.1.2. Yapım eklerinin işlevlerini tartışır;</p> <p>4.1.3. Yapım eklerini gruplandırır, özelliklerini açıklar;</p> <p>4.1.4. Yapım eklerinin kelimelerdeki işlevini belirler;</p> <p>4.1.5. Çekim eklerini ve bu eklerin özelliklerini açıklar;</p> <p>4.1.6. Yapıları bakımından kelimeleri birbirinden ayırır;</p> <p>4.1.7. Oluşturacağı metinlerde yapım ve çekim eklerini doğru kullanır;</p> <p>4.1.8. Yapım ve çekim eklerinin kelimelere ve söz dizimine kattığı anlamları fark eder.</p>
------	---	---------------------------------	--	--

			ve konuşma - sözlü ve yazılı); gösterme yöntemi; karşılaştırma yöntemi; analiz ve sentez yöntemi.	
--	--	--	--	--

4.2.	Kelimedeki anlamın oluşumunu açıklamak.	Sözcükte yapı Kök, ek, gövde ve yapı; Basit kelimeler, türemiş kelimeler ve birleşik kelimeler.	Etkinlik Örnekleri: Öğrencilerden aynı ve yakın anlama gelen kelimeleri alt alta yazmaları istenir. Böylece bir dizi elde edilir. Bu dizideki kelimelerden herhangi biri, duruma ve bağlama göre konuşma anında cümle içerisine yerleştirilir. "Kadın" için; eş, çocukların anası, hatun, hanımefendi, hanım... kelimelerinin dilimizde kullanıldığı hatırlatıldıktan sonra cümlede bunların hepsini birden kullanmanın mümkün olup olmadığı tartışılır. Duruma ve bağlama göre biri seçilir. Böylece eş anlamlılık çevresinde oluşan diziden seçilen bir kelime, cümlede kullanılan dizime aktarılır. Seçilen birkaç cümlede aynı uygulama yaptırılır. Açıklamalar: Kelimelerin anlam oluşturmada birbirleriyle ilişkisinin belirlenmesinde; - Konuşan veya yazan insanın cümlede sözleri art arda getirirken her farklı seçeneklerden birini cümlesine yerleştirdiği belirtilir. Bu seçeneklerin kendi aralarında bir dizi oluşturduğu ifade edilir. Böylece dilde kelimelerin iki eksen etrafında birleşebileceği söylenir. Bunlardan birinin eş anlamlılık etrafında oluşan dizi olduğu (paradigmatik), diğerinin ise kelimelerin yan yana gelerek cümlenin oluşmasını sağlayan dizi (syntagmatik) olduğu vurgulanır. - Bir kelimenin bir başka kelime yerine kullanılmasında anlam birimlerinin rolü ve değeri vurgulanır.	Öğrenci: 4.2.1. Kelime ve anlam ilişkisini belirler; 4.2.2. Kelimedeki anlamın oluşumunu sezer; 4.2.3. Anlamlandırmada ses ve anlam kaynaşmasını sezer; 4.2.4. Kavram ve kavramlaştırmanın oluşumunu açıklar; 4.2.5. "Kavram"ların kullanıldığı metinlerin ayırıcı özelliklerini belirler; 4.2.6. Kelimelerin anlam oluşturmada birbiriyle ilişkisini belirler; 4.2.7. Metindeki somut anlamlı kelimeleri bulur, bu kelimelerin işlevlerini tartışır; 4.2.8. Metindeki soyut anlamlı kelimeleri bulur, bu kelimelerin işlevlerini tartışır.
------	---	---	--	--

			Yöntemler: Araştırma yöntemi; tümdengelim yöntemi, etkileşimli yöntem/iletişim yöntemi (monolojik, diyalojik ve konuşma - sözlü ve yazılı); gösterme yöntemi; karşılaştırma yöntemi; analiz ve sentez yöntemi.	
--	--	--	---	--

4.3.	Kelimelerin farklı anlam kazanmalarında nelerin etkili olduğunu belirlemek.	Gerçek (temel) anlam Yan anlam Mecaz anlam Terim anlam	Açıklamalar: Bu kazanımın işlenişinde; - Kelimenin anlamının, kullanım alanlarına ve diğer kelimelerle ilişkilerine göre farklılık kazandığı örneklerle açıklanır. - Kelimelerin farklı anlamlarda kullanılmasında tarihsel, toplumsal gelişmelerin ve bireysel özelliklerin etkili olduğu belirtilir. - Kelimelerin anlamlarından çok, kullanıldıkları yerde kazandıkları anlam değerlerinin önemli olduğu sezdirilir. Yöntemler: araştırma yöntemi; tümdengelim yöntemi, etkileşimli yöntem/iletişim yöntemi (monolojik, diyalojik ve konuşma - sözlü ve yazılı); gösterme yöntemi; karşılaştırma yöntemi; analiz ve sentez yöntemi.	Öğrenci: 4.3.1. Kelimelerin sözlü ve yazılı iletişimde kazandığı çeşitli anlamları belirler; 4.3.2. Kelimelerin anlamlarından çok, kullanıldıkları yerde kazandıkları değerlerin önemli olduğunu sezer; 4.3.3. Kelimenin anlamının, kullanım alanlarına ve diğer kelimelerle ilişkilerine göre farklılık kazandığını belirler; 4.3.4. Kelimenin, cümle içindeki diğer kelimelere bağlı olarak zihinde yarattığı kavramları tartışır; 4.3.5. Metinde ilk anlamda kullanılmış kelimeleri bulur; 4.3.6. Metne yan anlam kazandıran söz ve söz gruplarını bulur; 4.3.7. Metinde mecaz anlamda kullanılmış kelimeleri bulur, mecazın oluşma nedenini tartışır; 4.3.8. Mecaz anlamda ve ilk anlamda kullanılmış kelimeleri birbirinden ayırır;
------	---	---	---	---

				4.3.9. Terim olan kelimeleri bulur; 4.3.10. Terimlerin nasıl oluştuğunu kavrar.
4.4.	Kelimeler arası anlam ilişkilerini bilmek; Eş anlamlı kelimelerin işlevini bilmek; Zıt anlamlı kelimelerin işlevini bilmek; Yakın anlamlı kelimelerin işlevini bilmek.	Eş Anlamlı Kelimeler Zıt (Karşıt) Anlamlı Kelimeler Yakın Anlamlı Kelimeler	<p>Açıklamalar: Eş anlamlı (anlamdaş) kelimeler, yazılış ve okunuş bakımından farklı fakat anlamca aynı olan sözcüklerdir. Bu tür sözcükler birbirlerinin yerini tutabilir. Eş anlamlılık ve zıt anlamlılığın kelime boyutuyla sınırlandırılmayıp anlam alanı boyutunda düşünülmesi gerektiği vurgulanır. Kelimenin olumsuzluk ifade eden eklerle kazandığı anlam değerleriyle zıt anlamlılığın farkı belirtilir. Eş ve yakın anlamlı kelimeler arasındaki farklılığa dikkat çekilir. Yakın anlamlılık ilişkisinin kurulmasında bağlamın rolü üzerinde durulur.</p> <p>Yöntemler: Araştırma yöntemi. tümden gelim yöntemi, etkileşimli yöntem/iletişim yöntemi (monolojik, diyalojik ve konuşma - sözlü ve yazılı); gösterme yöntemi; karşılaştırma yöntemi; analiz ve sentez yöntemi.</p>	<p>Öğrenci: 4.4.1. Metindeki eş anlamlı kelimeleri bulur; 4.4.2. Dilde eş anlamlı kelimelerin bulunma nedenini tartışır; 4.4.3. Eş anlamlı kelimelerle yakın anlamlı kelimeleri birbirinden ayırır; 4.4.4. Kültürler arası etkileşimle eş anlamlılık arasındaki ilişkiyi belirler; 4.4.5. Metindeki zıt anlamlı kelimeleri bulur, işlevini belirler; 4.4.6. Kelimenin olumsuz anlamıyla zıt anlamlısını ayırır.</p>
5. KELİME (SÖZCÜK) GRUPLARI/TÜRLERİ				

5.1.	İsimleri çeşitli yönlerden sınıflara ayırmak.	<p>A. Varlıklara Verilişlerine Göre İsimler</p> <ol style="list-style-type: none">1. Özel İsim2. Cins İsmi <p>B. Maddelerine Göre İsimler</p> <ol style="list-style-type: none">1. Somut İsim2. Soyut İsim	<p>Etkinlik Örnekleri:</p> <p>Canlı cansız bütün varlıkları, kavramları, hatta fiilleri de karşılayan, onları anmaya, tanımaya, birbirinden ayırmaya yarayan kelimelere isim (ad) denir: ağaç, su, deniz, Hasan, Radoviş, gidiş, dönüş vb.</p> <p>İsimler çeşitli yönlerden sınıflara ayrılır.</p> <p>İsimler ait oldukları varlığın veya kavramın eşi benzeri olup olmamasına göre ikiye ayrılır: Varlık veya kavram özelse (eşsiz, benzersiz) onun ismi de özel isim; cins ise (aynısından birden fazla) onun ismi de cins isimdir.</p> <p>Aynı cinsten olan varlıkların ortak isimleridir. Dilin temel kavramları cins (tür) isimleridir.</p> <p>Örnek: taş, yol, ağaç, ırmak, kitap, dergi, yaprak, ev, çocuk, su, sıra, hayal, düşünce, sıra, özlem, taraf, ceza...</p> <p>İsimler, karşıladıkları varlıkların beş duyu organından herhangi biriyle algılanıp algılanamamasına göre ikiye ayrılırlar.</p> <p>Tek varlığı belirten ve karşılayan, yapıcı tekil olan (topluluk isimleri hariç) kelimelerdir. Kendi, ben, çocuk, kalem, defter...</p> <p>Açıklamalar:</p> <p>Tür adı olan her kelime, o türden tek varlığı anlattığı gibi; biçimce çoğullanmadığı hâlde o türün tümünü ya da bir bölümünü de anlatabilir. Bu durumda da tekil sayılırlar.</p> <ul style="list-style-type: none">- İnsan, düşünen, konuşan bir varlıktır. (bütün insanlar)- Çiçek, susuzluktan kurumuş. (herhangi bir çiçek)	<p>Öğrenci:</p> <p>5.1.1. Varlıkların verilişine göre isimleri bilir;</p> <p>5.1.2. İsimler çeşitli yönlerden sınıflara ayrılır;</p> <p>5.1.3. Aynı cinsten olan varlıkların ortak isimleri olduğunu bilir;</p> <p>5.1.4. Maddelerine göre isimleri kavrar ve aynılarını cümle içinde kullanır.</p>
------	---	--	--	--

5.2.	Sıfat ile ilgili konuları kavramak; Sıfatlara özgü bir örnekleri tanır ve örnekler sunar; Sıfatların cümledeki görevlerini belirlemek ve sıfatların cümle içinde farklı görevlerine göre örnekler vermek.	Sıfatlar (Ön adlar) A. Sıfatların Özellikleri B. Sıfat Çeşitleri 1. Niteleme Sıfatları 2. Belirtme Sıfatları a. İşaret Sıfatları b. Sayı Sıfatları c. Belgisiz Sıfatlar d. Soru Sıfatları	Etkinlik Örnekleri: Annem belediye doktoruydu. Penceresinden kavak ağaçları görünen bir sağlık ocağında çalışır, çoğu günler beni de yanında götürürdü. Orada tek çocuk olmanın krallığını yaşar, oyalanır; haşarılıklarımın, afacanlıklarımın hoş görüleceğini bilmenin kolaylıklarından fazlaca yararlanır, buna karşılık beni mıncıklamalarına, yanaklarımı pembeleştiren makaslar almalarına ses çıkarmazdım. Pencereden uzanır, uçuşan pamukçukları yakalamaya çalışırdım. Kavakları silkeleyen rüzgâr oyun arkadaşım olurdu. Koca bahçe , önümde mülkümüş gibi uzanır, bense onu tasasız gözlerle izlerdim. Annemin masasında, güzel çerçeveler içinde benim ve babamın resmi dururdu. Gurur duyardım. (Murathan Mungan; Pamukçuklar) Açıklamalar: Kalın siyah yazılmış kelimeler çıkarıldığında kalanların anlamları eksilmiş oldu. Kelime anlamı olarak değil de cümleye kattığı anlam bakımından eksilme oldu. Bu kelimelerin (asıl unsur olan kelimeler, isimler) tam olarak anlaşılması ve tanınması için onlardan önce bazı kelimeler getirerek anlamlarını nitelik ve nicelik yönünden tamamlarız. İşte, isimlerden önce gelerek onların anlamlarını sayı, renk, durum, hareket, biçim, yer, işaret ve soru yönlerinden tamamlayan; onları niteleyen ve belirten kelimelere sıfat (ön ad) denir. Bu iki kelimenin (sıfat ve isim) oluşturdukları kelime grubuna	Öğrenci: 5.2.1. Sıfatlar isimlerden önce gelerek onları sayı, renk, durum, hareket, biçim, yer, işaret ve soru yönlerinden tamamlar, onları niteler veya belirtir; 5.2.2. Tek başlarına kullanıldıkları zaman isim değerindedirler. Ancak bir isimden önce geldikleri zaman sıfat olduklarını anlar; 5.2.3. Birkaç sıfat, arka arkaya sıralanarak bir ismi niteleyebilir veya belirtebildiğini bilir.
------	---	---	--	---

			<p>da sıfat tamlaması denir ki bütün sıfat çeşitleriyle sıfat tamlaması oluşturulabilir.</p> <p>Yöntemler: Tümdengelim yöntemi, tümevarım yöntemi interaktif yöntem/iletişim yöntemi (monolog, diyalog ve konuşma - sözlü ve yazılı); gösterme yöntemi; karşılaştırma yöntemi; analiz ve sentez yöntemi.</p>	
5.3.	<p>Zamir çeşitlerini bilmek; Konuşurken ve yazarken kişi/şahıs zamirlerini doğru kullanmak; Zamirlerin bir cümledeki işlevlerini tanımlamak ve cümledeki işlevine göre birer örnek vermek.</p>	<p>Zamirler Zamir çeşitleri. Zamirler, isimlerin yerini tutma şekillerine ve yerini tuttukları isimlere göre çeşitlere ayrılırlar:</p> <ul style="list-style-type: none">- Şahıs zamirleri- İşaret zamirleri- Belgisiz zamirler- Soru zamirleri- İlgî zamiri- İyelik zamiri <p>Zamirlerin cümledeki görevleri.</p>	<p>Etkinlik Örnekleri: Varlıkları ifade etmek istediğimizde onların ismini söyleriz: Ahmet, kalem, masa, çiçek vb. "Hasan kalemi aldı." cümlesini bazen varlığın yerine farklı kelimeler kullanarak ifade ederiz, örneğin "Hasan onu aldı." deriz. "Hasan onu aldı." dediğimizde "onu" sözcüğünün "kalem" sözcüğü yerine kullanıldığını anlarız. Bu şekilde ismin yerine kullanılan kelimelere zamir (adıl) adı verilir. Zamirlerin kelime grubu için öğretim içeriği, özellikle gramer kişisini gösteren kısımda, bireysel faaliyetlerle veya çiftler halinde çalışmayla sürekli olarak birleştirilen zengin ve işlevsel bir görselleştirme gerektirir.</p> <p>Yöntemler: Tümdengelim yöntemi, tümevarım yöntemi, etkileşimli yöntem/iletişim yöntemi (monolog, diyalog ve konuşma - sözlü ve yazılı); gösterme yöntemi; karşılaştırma yöntemi; analiz ve sentez yöntemi</p>	<p>Öğrenci: 5.3.1. Zamirlerin isim vermemelerine rağmen isim grubu içindeki yerini açıklar; 5.3.2. Sözlü ve yazılı iletişimde şahıs zamirlerinin biçimlerini belirler, konuşurken ve yazarken bunları doğru kullanır; 5.3.3. Kişi zamirlerini anlam ve işleve göre sıralar ve zaman ve uzam anlamlarında kullanılan işaret zamirlerini açıklar; 5.3.4. Zamirlerin görevlerini listeler ve zamirlerin her bir cümle işlevi için birer örnekle destekler.</p>

5.4.	Eylemlerin anlam özelliklerini kavramak; Yapılarına göre eylemleri (basit, türemiş ve birleşik eylemler) kullanmak; Birleşik eylemleri kavramak ve kullanabilmek; Eylem (Fiil), eylemlerde zaman, şimdiki zaman, geçmiş zaman, gelecek zaman, geniş zaman, emir kipi, eylemlerde kişiyi belirlemek.	Eylem olan sözcükleri kavrama. Basit eylemleri tanıma. Türemiş eylemleri tanıma. Birleşik eylemleri tanıma. Yardımcı eylemlerle birleşik eylemleri tanıma. Kurallı birleşik eylemleri (yeterlik, tezlük ve sürerlik eylemlerini) tanıma. Deyim halindeki birleşik eylemleri tanıma. - Geçmiş zaman - Şimdiki zaman - Gelecek zaman Eylemlerde kişi anlamı.	Etkinlik Örnekleri: Tümcede iş, hareket, oluş bildiren kelimelerle etkinlikler yaptırılır. Verilen boşluklara yapı bakımından uygun olan eylemlerin yazılma etkinliği yaptırılır. Basit, türemiş ve birleşik eylemleriyle ilgili etkinlikler yaptırılır. Yardımcı eylemlerle ilgili etkinlikler yaptırılır. Yeterlik, tezlük ve sürerlik eylemleriyle ilgili etkinlikler yaptırılır. Deyim halindeki eylemlerle etkinlikler yaptırılır. Temel zamanları eylemlerde kullanabilme etkinliği yaptırılır. Cümlelerde geçen zamanları belirleme etkinliği yaptırılır. Eylemlerde kişi anlamını belirleme etkinliği yaptırılır. Yöntemler: Tümdengelim yöntemi, tümevarım yöntemi, etkileşimli yöntem/iletişim yöntemi (monolog, diyalog ve konuşma - sözlü ve yazılı); gösterme yöntemi; karşılaştırma yöntemi; analiz ve sentez yöntemi.	Öğrenci: 5.4.1. Eylemlerin anlam özelliklerini kavrar; 5.4.2. Yapılarına göre eylemleri (basit, türemiş ve birleşik eylemler) kullanır; 5.4.3. Birleşik eylemleri kavrar ve kullanır; 5.4.4. Eylemlerde kişi ve zamanı tanımlar; 5.4.5. Eylem biçimlerini kişi ve zaman olarak doğru kullanır; 5.4.6. Eylemlerde şimdiki, geçmiş, gelecek ve geniş zamanları tanımlar; 5.4.7. Sözlü ve yazılı anlatımda şimdiki zaman, gelecek zaman, geçmiş zaman ve geniş zaman için eylemleri doğru kullanır; 5.4.8. Eylemleri kavrar.
------	--	--	--	--

5.5.	Zarflar (Belirteçler) türlerini ve özelliklerini kavramak.	Görev ve Anlam Bakımından Zarflar 1. Durum Zarfları 2. Zaman Zarfları 3. Yön Zarfları 4. Miktar Zarfları 5. Soru Zarfları 6. Gösterme Zarfı	Etkinlik Örnekleri: Fiillerin, fiilimsilerin, sıfatların ya da kendi türünden olan kelimelerin anlamlarını türlü yönlerden (yer-yön, zaman, durum, miktar, soru) etkileyen; onları belirten, dereceleyen sözcükler ile ilgili örnekler sunulur.	5.5.1. Zarflar (Belirteçler) türleri, özelliklerini bilir; 5.5.2. Görev ve anlam bakımından zarfları bilir; 5.5.3. Zarflar ile ilgili örnekler verir.
------	--	---	---	---

6. CÜMLE BİLGİSİ/SÖZ DİZİMİ

6.1.	<p>Cümlede anlam oluşumunu açıklamak; Sözdizimini dil biliminin bir parçası olarak tanımlamak; Temel bir sözdizimsel birim olarak kelime grubu ve cümleyi tanımlamak ve ayırt etmek; Cümlenin metinde tamamlanan bir anlam birimi olduğunu fark etmek; Aynı düşüncenin farklı cümlelerle ifade edilebileceğini örnek vererek açıklamak; Bildirdiği duygu, düşünce ve kavramlara göre cümlelerin işlevlerini belirlemek.</p>	<p>- Cümlede anlamın oluşmasını sağlayan unsurları belirleme; - Cümlenin yapısını belirleme, yapıyla anlam arasında ilişki kurma; - Betimleyici, açıklayıcı, öyküleyici, tartışmacı anlatım; - Bağdaştırma.</p>	<p>Bir dildeki kelimelerin bir grup veya cümle oluşturacak biçimde bir araya gelmelerinin kurallarını, bu grupların cümle içindeki görevlerini, kelimelerin birbirleriyle olan ilişkilerini, sıralanışlarını ve cümle yapılarını inceleyen dil bilgisi bölümüne "söz dizimi" veya "cümle bilgisi" (syntax=sentaks) adı verilir.</p> <p>Açıklamalar: Cümlede anlamın oluşumu açıklanırken aşağıdaki hususlara dikkat edilir: Cümlenin, kelime ve kelime gruplarından tam bir yargı bildirmesiyle ayrıldığı vurgulanır. Cümlenin, bir anlam ifade etmek üzere anlamlı kelime ve kelime gruplarının bir kurala uygun biçimde düzenlenmesiyle oluştuğu; cümledeki dil birlikleri arasında anlam ilişkisi bulunduğu, buna da "bağdaştırma" dendiği vurgulanır. Sebep-sonuç, amaç, şart, açıklama, tanım, karşılaştırma, betimleme bildiren cümleler ile nesnel-öznel cümleler ve doğrudan-dolaylı anlatım cümleleri üzerinde durulur.</p> <p>Etkinlik Örnekleri: Öğrenciler, farklı metinlere ait on cümle seçerler. Kelimeleri birleştiren dil bilgisi öğeleri arasındaki uyumu ve kelimeler arasındaki anlam ilişkilerini araştırırlar. Öğrenciler, aynı cümlenin farklı bağlamlarda söylendiğinde anlam bakımından ne gibi değişiklikler göstereceğini tartışırlar. Öğrencilere bir yüklem verilir. Bu yüklem çerçevesinde çeşitli anlamlara gelebilecek cümleler kurmaları istenir.</p>	<p>Öğrenci: 6.1.1. İsim grubu ile cümleyi birbirinden ayırır; 6.1.2. Cümleyi temel sözdizimsel birim olarak tanımlar; 6.1.3. Cümlede anlamın oluşmasını sağlayan unsurları belirler; 6.1.4. Cümlenin kelime ve kelime gruplarından yargı özelliği ile ayrılan bir anlam birimi olduğunu kavrar; 6.1.5. Cümlede özne ile yüklem ilişkisinin anlamın oluşmasındaki rolünü fark eder; 6.1.6. Cümlede anlamın oluşmasında ve ifadesinde yüklem rolü ve değerini fark eder; 6.1.7. Cümleleri anlamlarına göre gruplandırır; 6.1.8. Cümlenin yapısını oluşturan kelime ve kelime grupları arasındaki ilişkiyi belirler; 6.1.9. Cümlelerin birbirlerine bağlanma yollarını belirler;</p>
------	---	---	--	--

			<p>Betimleyici, açıklayıcı, öyküleyici, tartışmacı anlatımla yazılmış metinlerin her birinden seçilmiş cümleler verilir. Cümlelerin anlam özelliklerinin belirlenmesi istenir.</p> <p>-Birer sayfalık bilimsel, öğretici ve olay anlatan yazılarda cümleler anlamları bakımından incelenir ve anlamları bakımından karşılaştırılır.</p> <p>Tanım, karşılaştırma; nesnel, öznel ifade; doğrudan, dolaylı anlatım, betimleme vb. bildiren cümleler bulunur, bunların metne kazandırdığı anlam değerleri tartışılır.</p>	<p>6.1.10. Metindeki sıralı cümleleri bulur, bu cümlelerin kullanılış amacını tartışır.</p>
--	--	--	---	---

6.2.	<p>Cümle</p> <p>Cümlenin kavramı, içeriği ve özelliğini kavramak;</p> <p>Cümle öğelerini (özne, yüklem, nesne ve tümleç) bilmek;</p> <p>Anlamlarına göre cümle çeşitlerini (olumlu, olumsuz, soru, ünlem cümlesi) cümle içinde kullanmak;</p> <p>Yapı bakımından cümle çeşitlerini (basit, birleşik, sıralı, bağlı) bilmek.</p>	<p>Cümle öğeleri (özne, yüklem, nesne ve tümleç).</p> <p>Anlamlarına göre cümle çeşitleri (olumlu, olumsuz, soru, ünlem cümlesi).</p> <p>Yapı bakımından cümle çeşitleri (basit, birleşik, sıralı, bağlı).</p>	<p>Etkinlik Örnekleri:</p> <p>Cümlede anlamın cümleyi meydana getiren kelime ve kelime gruplarının anlamlarının toplamı olmadığı belirtilir.</p> <p>İletişimde, gönderici durumundaki kişi ile alıcı durumundaki kişi ve kişiler arasındaki ilişkinin cümlede anlamın oluşmasında rolü olduğu açıklanır. Cümlenin bu özelliğinin bağlamla ilgisi üzerinde durulur. Belli bir bağlamı olmayan cümlenin anlam bakımından soyut olduğu söylenir.</p> <p>Cümlede anlamın oluşması açıklanırken dil birliklerinin dil bilgisi öğeleriyle birleşmesi; anlam değerleri bakımından birbirini tamamlaması üzerinde durulması gerektiği vurgulanır.</p> <p>Cümlede anlamın oluşumunda yüklem ve özne-yüklem ilişkisinin rolü üzerinde durulur.</p> <p>Yöntemler: monolog-diyalog, metin yöntemi, gösterme yöntemi.</p>	<p>Öğrenci:</p> <p>6.2.1. Cümlenin temel öğelerini tanıyarak (özne ve yüklem-özne yüklem uyumu);</p> <p>6.2.2. Cümleyi kelimelerin mantıksal bir bileşimi, dilbilgisi açısından doğru bir yapı ve bir tonlama birimi olarak tanımlayarak;</p> <p>6.2.3. Belirli bir metni cümle türlerine göre belirleyerek;</p> <p>6.2.4. Basit bir cümlenin yapısını, yüklem ve öznenin cümledeki işlevini açıklarak;</p> <p>6.2.5. Özne ve yüklem içeren basit bir cümle oluşturarak;</p> <p>6.2.6. Özne işlevinde farklı sözcük türleriyle (isim, zamir ve sıfat) cümleler kurarak;</p> <p>6.2.7. Cümlenin yardımcı öğeleri ile cümle oluşturarak (nesne ve tümleç);</p> <p>6.2.8. Yapılarına göre cümleleri belirleyerek (basit ve birleşik cümleler);</p> <p>6.2.9. Anlamlarına, yapılarına, yüklemine göre cümleleri kavrayarak.</p>
------	---	--	--	--

7. YAZIM (İMLÂ) KURALLARI VE NOKTALAMA İŞARETLERİ

7.1.	<p>İmlâ (Yazım) Kuralları</p> <p>Standart dil normunun bir parçası olarak yazım ve telaffuz terimlerini tanımlamak;</p> <p>Türk dilinin fonetik yazımını açıklayan yazım türlerini listelemek.</p>	<p>Türk standart dilinin imlâsı. Türkçenin imlâsının basımlarına genel bakış.</p> <p>Kavramlar: İmlâ (yazım, ortografi); yasal konuşma (ortopei); fonolojik (fonetik) yazım; morfolojik yazım; etimolojik (tarihsel) yazım.</p>	<p>Açıklamalar: Dilbilgisi dersinde okuma yılı boyunca yapılacak "Okuma" ve "Yazma Çalışma" etkinliklerinde gereken yazım (imlâ) kuralları hatırlatılacak, gerekirse daha geniş bilgi de verilmeli.</p> <p>Etkinlik Örnekleri: Öğrenciler aynı akademik yılda gerçekleştirilen fonetik ve fonoloji içeriklerine odaklanırlar. Öğrenciler, yazılı ve sözlü yaşayan dilde bu kurallara uyulmasına ilişkin durumu değerlendirmeleri, görüşlerini açıklamaları, kendilerine göre doğru yazma ve konuşmanın ne olduğunu ve fonolojik ve sesbilimsel unsurların hangileri olduğunu söylemeleri için teşvik edilir. Türk dilinin dilbilgisi sisteminin içinde yer aldığı, standart Türkçe yazma ve konuşma koşullarını sürdürmesi veya geliştirmesi yönünde çözümler önermek, kendi sözlü ve yazılı dil anlatımını değerlendirmek vb.</p> <p>Yöntemler: Etkileşimli yöntem/iletişim yöntemi (monolog, diyalog ve konuşma - sözlü ve yazılı); gösterme yöntemi; karşılaştırma yöntemi.</p>	<p>Öğrenci: 7.1. 1. İmlâ ve telaffuz terimlerini tanımlar ve bir dilin imla ve telaffuzunun neden standart dil normunun bir parçası olduğunu açıklar; 7.1.2. Yazım türlerini listeler ve aralarındaki farkı açıklar; 7.1.3. Her bireyin dilsel ve genel kültürü ile sosyal çevrenin kültürü için önemli bir ön koşul olarak yazım ve doğru konuşmaya saygı gösterilmesinin önemine ilişkin görüş ifade eder.</p>
------	--	---	---	---

7.2.	<p>Ünlü ve ünsüz harflerin yazım kurallarını uygulamak;</p> <p>Yazılı bir metinde doğrudan temasta eşit ünlülerin doğru yazımı, ünsüz gruplarının, ünsüzlerin doğru yazımı ve yazım sırasında bunları ikiye katlama veya çıkarma kurallarını uygulamak.</p>	<p>Ünlü ve ünsüz harfleri yazmak. a, e, ı, i, o, ö, u, ü ünlü harflerini doğru yazmak. â, ğ harfini doğru yazmak.</p>	<p>Etkinlik Örnekleri: Dersin etkinlikleri, ünlülerin ve ünsüzlerin yanlış yazıldığı durumları göstermeyi, imlâ tutarsızlıklarını yorumlamayı ve grafik ortamlarına bağlı olarak ünsüzlerin ve ünlülerin doğru yazımı ile ilgili doğru yazımı göstermeyi amaçlar. Açıklayıcı içerik, farklı işlevsel stillerdeki metinlerden alınmalıdır; öğrenciler tarafından yazılan ve onların yazılı veya ödevlerinden alınan metinler de kullanılır. Farklı tarzlardaki metinlerin yüksek sesle ve anlamlı bir şekilde okunması, kopyalama, dikte ve kendi kendine dikte etme, yazım hatalarını fark etme ve düzeltme gibi alıştırmalar ve gençlerin yazı dilini geliştirmeye yönelik diğer alıştırmalar, sınıflarda sürekli bir çalışma şekli olmalıdır. Ders sırasında öğrenciler Türkçenin İmlâ ve Türk edebî dilinin İmlâ Sözlüğünü kullanmaları için teşvik edilirler.</p> <p>Yöntemler: Etkileşimli yöntem/iletişim yöntemi (monolog, diyalog ve konuşma - sözlü ve yazılı), gösterme yöntemi; karşılaştırma yöntemi, düzeltme yöntemi.</p>	<p>Öğrenci: 7.2.1. Ünlü ve ünsüz harfleri kelimedeki buldukları yere göre doğru yazar; 7.2.2. Yazılı bir metindeki karakteristik ünsüz gruplarının ve ünsüzlerin doğrudan temas halindeki yanlış yazımını tanır ve düzeltir; 7.2.3. Ünsüz yazım ve ünsüz harf çiftleme kurallarını uygular.</p>
------	---	---	---	--

7.3.	Büyük ve küçük harflerin kullanım kurallarını belirtmek; Büyük ve küçük baş harfleri Türk dilinin yazım kurallarına uygun olarak yazmak.	Büyük Harf Kullanımı Her cümlenin ilk kelimesi büyük harfle başlar. Büyük harfle başlamayan bir kelime dizisi, öncesi yazılmamış ya da silinmiş bir cümle zannedilebilir. Bütün özel isimler (özel ismi oluşturan her kelime ve onları niteleyen, tanıtan unvanlar) büyük harfle başlar. Büyük harfle başlamazsa cins ismi zannedilebilirler. Ana başlıktaki kelimelerin tamamı, alt başlıktaki kelimelerin ise yalnızca ilk harfleri büyük olarak yazılır.	Etkinlik Örnekleri: İlk harfin büyük veya küçük harfle yazılmasına yönelik öğretim içerikleri Türkçe İmlâ kurallarına göre aktiviteler. Öğretim faaliyetleri için açıklayıcı içerikler, öğrencilerin günlük yazılı iletişim gereksinimlerine ve ilgili eğitim mesleğiyle ilgili varsayılan yazılı iletişim modellerine uygun olarak, büyük ve küçük harflerin kullanımına ilişkin daha karakteristik durumların bir seçimini temsil eder. Öğretim çalışmasının ana biçimi, öğrencilerin öğretmenin yardımıyla büyük harf ve küçük harflerin yazılmasıyla ilgili imlâ tutarsızlıklarını kaydettikleri, yorumladıkları ve düzelttikleri yazılı alıştırmalardır. Yöntemler: Etkileşimli yöntem/iletişim yöntemi (monolog, diyalog ve konuşma - sözlü ve yazılı); gösterme yöntemi; karşılaştırma yöntemi, düzeltme yöntemi, araştırma yöntemi.	Öğrenci: 7.3.1. Büyük harf kullanım kurallarını uygular; 7.3.2. Yazılı bir metinde büyük harfin cümle başında veya satır başında yanlış yazıldığını fark eder ve ilk harfi büyük harfi doğru yazar; 7.3.3. Küçük harf yazarken yapılan hataları tespit eder ve Türkçe yazım kurallarına uygun olarak yazar.
------	---	---	---	---

7.4.	Basit, türemiş ve birleşik kelimelerin yazım kurallarını uygulamak.	Basit, türemiş ve birleşik kelimelerin yazım kuralları; Basit, türemiş, birleşik.	Etkinlik Örnekleri: Basit, türemiş, birleşik kelimelerin yazım kuralları örneklerle gösterilmiş ve açıklanmıştır. Öğrencilerin hataları düzeltmesi gereken dil alıştırmaları. Basit, türemiş, birleşik kelimelerin yazım kurallarına ilişkin kontrol etmek için dikte etme (profesyonel terimlerle metin). Yöntemler: Monolog-diyalog, metin yöntemi, gösterme yöntemi.	Öğrenci: 7.4.1. Basit, türemiş, birleşik kelimelerin yazım kurallarını uygular; 7.4.2. Basit, türemiş, birleşik kelimelerin yazım kurallarına ilişkin hataları bulur ve düzeltir.
7.5.	Noktalama kurallarını kavramak; Noktalama işaretlerini doğru kullanmak; Bir kelimeyi bir satırdan diğerine doğru şekilde ayırmak.	Noktalama İşaretleri Cümleyi ayırmak Terimler: Nokta; virgül; noktalı virgül; iki nokta; üç nokta; kısa çizgi; uzun çizgi; kesme işareti; soru işareti; tırnak işareti; parantez; ünlem işareti; şapka kullanımı. Ayrı yada birleşik yazılan -de, -da, -ki vb.	Açıklamalar: Dilbilgisi dersinde okuma yılı boyunca yapılacak olan çalışma ve etkinliklerde gereken noktalama işaretleri ile ilgili bilgiler hatırlatılmalıdır. Etkinlik Örnekleri: Noktalama işaretlerin kullanımının gösterildiği ve açıklandığı temel alınarak örnekler hazırlanır ve sunulur. Farklı metin türleri kullanılır. Öğrencilerin noktalama işaretlerinin kullanımıyla ilgili hatalarını düzeltmeleri gereken dil alıştırmaları hazırlanmaktadır. Noktalama işaretlerinin kullanımına ilişkin kurallara hâkimiyet derecesini kontrol etmek için dikte etme. Yöntemler: Monolog-diyalog, metin yöntemi, gösterme yöntemi.	Öğrenci: 7.5.1. Noktala işaretlerini doğru kullanır; 7.5.2. Noktalama işaretlerinin kullanımındaki kasıtlı hataları bulur ve düzeltir; 7.5.3. Noktalama işaretlerinin metne anlam ve dil yönünden katkılarını tartışır; 7.5.4. Noktalama işaretlerini işlevlerine uygun olarak kullanır.

7.6.	Kelimeleri, birleşik adları ve unvanları kısaltmak için kuralları uygun şekilde kullanmak.	Kısaltmalar ve kelimelerin kısaltılması. Kısaltmak; kısaltma.	Etkinlik Örnekleri: Örneklerden hareketle kelimelerin kısaltılması ve birleşik adların, unvanların ve unvanların kısaltılması kuralları gösterilmiş ve açıklanmıştır. Öğrenciler yöneltilen sorularla kendi örneklerini verirler. Kısaltmaların nasıl okunacağı sunum eşliğinde anlatılır, günlük iletişimden kelime ve ifadelerle alıştırmalar yapılır. Yöntemler: Monolog-diyalog, metin yöntemi, gösterme yöntemi.	Öğrenci: 7.6.1. Kelimeleri kısaltmak ve birleşik isimleri kısaltmak için kuralları uygular; 7.6.2. İsimleri, unvanları ve kısaltmalarla verilen unvanları tanıır (günlük iletişimden ve meslekten örnekler sunar).
8. PRATİK-PROFESYONEL İLETİŞİM				
8.1.	Makale yazma becerisine sahip olmak; Uygulamalı-mesleki metinlerin biçimlerini tanımak ve bu metinlerin yazım kurallarını uygulamak; Pratik-profesyonel iletişim kurallarını göstermek.	Kompozisyon (Makale ve Kompozisyon); Tutanak ve rapor; Duyuru ve teklif; İtiraz ve tale; Mektup (iş, özel, elektronik yazı).	Etkinlik Örnekleri: Her öğrenci metinlerin biçim ve içerikleri için verilen kurallara göre bir metin oluşturmalıdır. Öğrenciler metinleri öğretmenden gelen yönergelere göre üretirler ve geri bildirimlerle kontrol edilirler. Yöntemler: Monolog-diyalog, gösteri yöntemi, metin yöntemi.	Öğrenci: 8.1.1. Kompozisyon ve pratik-mesleki metinler yazmak için kuralları belirlemek; 8.1.2. Deneme ve pratik-mesleki metinler yazmak; 8.1.3. Yazılı yazım kurallarını uygular.

Modül Ünitenin Adı: EDEBİYAT				
Sıra No.	Öğrenme kazanımları	İçerik ve kavramlar	Etkinlikler ve yöntemler	Değerlendirme kriterleri*
1	Edebiyat teorisi			
1.1	<p>Öğrenci şunları yapabilecek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sanatın bölünmez bir parçası olarak edebiyatı, yazının ortaya çıkmasını ve kendi kendine yetişmesi durumunu açıklar. 	<p>Edebiyat, insan ve toplum.</p> <p>Edebiyatta ifade şekli: yazılı ve sözlü</p> <p>Edebiyatın tanımı, konusu, özellikleri ve dil ile kültür bağı.</p> <p>Terimler: edebiyat, sanat, eser.</p>	<p>Etkinlikler:</p> <p>Öğrencilerin kendi sonuçlarına varacakları, uygun edebiyat örnekleri üzerinden, çeşitli sanat türleri (bale, opera, diyalog oyunu vb.) hakkında bir tartışma açılır ve görsel veya işitsel bir sunum yapılır.</p> <p>Yöntemler: monolojik-diyalojik, gösterme ve çözüm yöntemi.</p>	<p>Öğrenci şunları yapabilir:</p> <p>1.1.1 Edebiyat kavramını açıklar; 1.1.2 Edebiyattan doğan tüm türleri üretir ve sınıflandırır; 1.1.3 Edebiyatı özel bir sanat olarak sınıflandıracak özellikleri adlandırır.</p>
1.2	<ul style="list-style-type: none"> - edebiyatın yaratılmasında mitin rolünü tanımak; - mitin özelliklerini adlandırmak, göstermek ve karşılaştırmak; - mitlerdeki topos yerlerini yorumlamak ve tartışmak. 	<p>Mit ve mitoloji</p> <p>Altın post efsanesi Altın elma efsanesi Mitolojiyi kutsal kitaplarla ilişkilendirmek: (Edebiyat</p>	<p>Etkinlikler:</p> <p>Bir sunum aracılığıyla, mit kutsal bir hikaye ve sanat olarak edebiyatın temeli gibi tanımlanır. Hedefe yönelik sorular ve küçük gruplar halinde çalışma yoluyla, farklı mit</p>	<p>1.2.1. edebiyat kaynakları olarak mitos ve folkloru açıklar; 1.2.2 mitleri konuya göre analiz eder ve karşılaştırır; 1.2.3 Mitlerdeki yerleri karşılaştırır; 1.2.4. kutsal kitaplardaki motif-tematik unsurları karşılaştırır ve açıklar.</p>

* Değerlendirme kriterlerinin belirlendiği öğrenme kazanımlarına ulaşmak için standartlar/yönergeler sunulmuştur.

		<p>oluşturmak için olası matrisler olarak İncil, Kuran, Kabala)</p> <p>Kavramlar: mit, kutsal kitaplar</p>	<p>türlerinin (dünyanın, evrenin, kültün yaratılışı hakkında) analizi ve yorumlanması teşvik edilir. Mitin özellikleri tartışma yoluyla açıklanır ve belirtilen alıntılarla algılanır.</p> <p>Alıntılar okunarak ve tartışılarak mitlerdeki motif-tematik öğelerin bağlantısı açıklanır. Bir efsaneyi bağımsız olarak okur ve çift yönlü bir günlük doldurulur (verilen talimatlara göre).</p> <p>Kutsal kitaplardan bölümler okunur, incelenir ve yorumlanır, onlar hakkında bir tartışma geliştirilir.</p> <p>Yöntemler:</p> <ul style="list-style-type: none">-yorumlayıcı-analitik yöntem- monolojik-diyalojik-metin yöntemi-sorunlu yöntem-karşılaştırma yöntemi	
1.3	<p>- Edebiyatı tanımak, edebi eserlerin bölünmesi / sınıflandırılması için kavram ve ölçütleri öğrenmek;</p>	<p>Edebiyat bölümü / sınıflandırılması</p> <p>Edebi türler ve şekilleri</p>	<p>Açıklamalar:</p> <p>Sanatsal ve öğretici metinlerden örnekler sunulur ve öğrencinin</p>	<p>1.3.1 Tarih boyunca edebiyattaki gelişmeleri bilir;</p> <p>1.3.2 Tarihte gelişmiş olayların edebiyatı nasıl etkilediği, bu şekilde</p>

	<p>- farklı sınıflandırmaların özelliklerini listelemek ve açıklamak;</p>	<p>Sözlü yaratıcılık ve edebiyat</p> <p>Kavramlar: yapıya göre eserler, türler (manzum eser, mensur eser, tiyatro)</p>	<p>bunları tanıyabilmesi için ayrıntılar verilir.</p> <p>Etkinlik örnekleri: Bir hikaye, makale, deneme ve şiir örneği dinletilir veya okunur. Bundan hareket ederek bu edebi eser veya metinler arasındaki farklılıklar üzerinde durulur.</p> <p>Yöntemler: - gösteri yöntemi; -monolog-diyalog yöntemi; -metin yöntemi</p>	<p>eserlerin oluştuğu ve bu eserler kapsamında ortaya çıkan konu, şekil ve içerik farklılıklarından söz edilir.</p> <p>1.3.3 Her türdeki farklı metin türlerini tanımlar ve karşılaştırır; 1.3.4 Her bir edebiyat türü için örnekler verir ve hazırlar.</p>
1.4	<p>- Eserleri liriğe ait motiflere göre tanırlar ve karşılaştırır; - Nazım birim ve araçlarını belirler ve yorumlar;</p>	<p>Lirik tür</p> <p>Nazım birimleri (mısra, beyit, dördlük, bent, üslup, teşbih, istiare, ahenk, vezin, mecaz-ı mürsel, tecaül-i arif, teşhis, intak, kafiye (yarım, tam, zengin, tunç, cinaslı, aliterasyon, vurgu, tonlama)</p> <p>Kavramlar: zihniyet, manzum eserde şekil, dil, üslup, muhteva, ahenk.</p>	<p>Etkinlik Örnekleri: Öğrencilere önceden dönemin zihniyetini, belirgin ve kabul edilmiş sanat zevki ve anlayışını, aynı konu ve temada farklı dönemlerde yazılmış metinlerden hareketle araştırmaları ödev olarak verilir. Bu ödevlerden bazıları okutturulur. Bu, bir ön hazırlıktır. İkili veya üçlü öğrenci gruplarının seçilen şiir parçalarında zihniyetle ilgili hangi kelime, kavram, söyleyişlerin bulunduğu belirlemeleri önerilir. On dakika sonra öğrencilerin saptamaları</p>	<p>1.4.1 Bir manzum eseri tanırlar ve kafiye, mısra ve dördlük türlerini bilir; 1.4.2 Manzum eseri motiflerine göre ayırır ve diğer türlerle ilişkisini karşılaştırır; 1.4.3 Manzum eserleri biçimsel anlatım araçlarıyla yorumlar; 1.4.4 Farklı dil bağlamlarında biçimsel ifade araçlarının (mecazlı konuşma örnekleri) kullanımını uygular.</p>

			<p>tartışılarak tahtaya yazılır.Sanat metniyle dönemin zihniyeti arasındaki ilişkiyi konu alan kısa bir yazı yazdırılır.</p> <p>Açıklamalar: <i>Şiirdeki zihniyetin belirlenmesinde aşağıdaki hususlara dikkat edilir:</i> -“Zihniyet” terimi ile bir dönemdeki sosyal, siyasi, idari, adli, askerî, dinî güçlerin, sivil toplum örgütlerinin, ticari hayatın, eğitim etkinliklerinin birlikte oluşturdukları duygu, anlayış v e zevk bütününün kastedildiği belirtilir. Ancak bu zevk ve anlayışın kendini meydana getiren unsurlardan herhangi birine indirgenemeyeceği vurgulanır. -Şiirin yazıldığı dönemdeki hâkim zihniyet üzerinde durulur. -Şiirin yazıldığı dönemdeki tartışılan sanat anlayışlarının değerlendirilmesi yapılırken metindeki ifade biçimlerinden, kelime gruplarından, işlenen</p>	
--	--	--	---	--

			<p>temadan hareketle dönemin sanat anlayışı araştırılır.</p> <p>-Dönemin kültür ve sanat hayatıyla şair arasındaki ilişki açıklanır.</p> <p>Yöntemler:</p> <ul style="list-style-type: none">- gösteri yöntemi- monolojik-diyalojik- metin yöntemi- çözüm yöntemi- karşılaştırma yöntemi- etkileşimli yöntem	
1.5	<p>- İncelediği metinden hareketle metnin oluşmasına imkân sağlayan zihniyeti belirler.</p> <p>- Mensur eseri ait olduğu motiflere göre tanır ve karşılaştırır;</p> <p>- Nesir birim ve araçlarını belirler ve yorumlar;</p>	<p>Epik tür</p> <p>Mensur eserde şekil, konu ve muhteva unsurları</p> <p>Kavramlar: Mensur eserde kelime, cümle çeşitliliği, söz grubu, deyim, atasözü, fikir, konu, anlatım, olay, kişi, zaman, yer</p> <p>Kavramlar : Hikaye, roman, tiyatro, gezi, deneme, hitabet</p>	<p>Etkinlikler:</p> <p>Sunum üzerinden, mensur eser sınıflandırılması, türleri ve özellikleri açıklanır.</p> <p>Grup ve bireysel çalışma yoluyla öğrenciler, mensur eser özelliklerini keşfeder / tanımlar, özellikleri karşılaştırır ve mensur eserlerinin biçimlerini ve kompozisyonunu tartışır;</p> <p>Bir mensur eser; kısa hikâye, roman, romandan uygun örneklerle yola çıkarak bir mensur eserinin unsurları yol gösterici sorularla ortaya konur; özellikleri tanınan unsurlar aracılığıyla tanımlanır ve bunlar</p>	<p>1.5.1 Eserin diğer türlere göre özelliklerini tanımlar;</p> <p>1.5.2 Bir epik eserdeki anlatıcıyı, anlatımı, karakterleri, aksiyonun zamanını ve yerini, olay örgüsünü ve karakterleri ortaya koyar;</p> <p>1.5.3. Farklı / benzer eser özelliklerine göre manzum ve nesirdeki farklılıkları ayırt eder;</p> <p>1.5.4 Farklı / benzer eser özelliklerine göre manzum ve nesirdeki farklı unsurlar aracılığıyla sunar.</p>

			<p>farklı dil bağlamlarında, herhangi bir düzyazı metni örneğinde uygulanır;</p> <p>mensur eser küçük gruplar halinde incelenir ve metindeki mensur eser unsurları hakkında tartışma teşvik edilir, türlerinin özellikleri algılanır ve uygun örnekler üzerinden belirlenir.</p> <p>Yöntemler:</p> <ul style="list-style-type: none">- gösteri yöntemi- monolojik-diyalojik- metin yöntemi- çözüm yöntem- karşılaştırma yöntemi- etkileşimli yöntem	
1.6	<p>- Tiyatronun özelliklerini listelemek ve tiyatro eseri türlerini karşılaştırmak;</p> <p>- Tiyatro yapıtları drama öğeleri aracılığıyla işaretlemek ve analiz etmek.</p>	<p>Dram türü</p> <p>Kavramlar : eser, oyuncu, sahne, seyirci, zaman, mekan, olay, hikaye aşamaları</p> <p>Tiyatro türleri</p> <p>Terimler: trajedi, komedi, çağdaş drama.</p>	<p>Etkinlikler: Tiyatronun sınıflandırılmasını ve özelliklerini bir sunumla açıklar. Dramatik metinlerin öğretmen tarafından belirtilen unsurları incelenir. Grup ve bireysel çalışma yoluyla edinilen bilgilerin uygun dramatik eserlerde belirlenmesi gerekir.</p> <p>Yöntemler:</p> <ul style="list-style-type: none">- gösterme yöntemi	<p>1.6.1 Tiyatronun özelliklerini diğer türlere göre tanımlar ve ayırt eder;</p> <p>1.6.2 Olay aşamalarını, karakterleri, dramatik olayın zamanını ve yerini ortaya koyar;</p> <p>1.6.3 Tiyatro türleri sınıflandırır;</p> <p>1.6.4 Tiyatro yapıtlarını (olay içeriği, karakterler, anlamları hakkında) yorumlar ve sonuca varır.</p>

			<ul style="list-style-type: none"> - monolojik-diyalojik, - metin-yöntem, - çözüm yöntemi, - karşılaştırma yöntemi. 	
2	Edebiyat tarihi			
2.1	<p>Öğrenci şunları yapabilecektir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - edebiyatın gelişimini anlatmak; 	<p>Edebiyatın tarihsel gelişimine genel bir bakış (dönemler ve eğilimler)</p> <p>Dünyanın en eski edebiyatlarına genel bakış (Asur-Babil, eski Hint, İbrani, eski edebiyat)</p>	<p>Etkinlikler:</p> <p>Antik edebiyattan başlayarak zaman içinde edebiyatın sunumu.</p> <p>Dünyanın en eski edebiyatlarının ve yaratılan eserlerin tanıtımı.</p> <p>Yöntemler:</p> <ul style="list-style-type: none"> -demonstrasyon yöntemi, etkileşimli yöntem 	<p>Öğrenci şunları yapabilir:</p> <p>2.1.1 Zaman ekseninde ortaya çıkan edebi akımları tanır;</p> <p>2.1.2 dünyanın en eski edebiyatlarını daha önemli eserlerle birlikte adlandırır ve sıralar;</p> <p>2.1.3 En eski edebiyatların anlamını açıklar.</p>
2.2	<ul style="list-style-type: none"> - Gılgamış'taki epik unsurları tanımak; - Destanın içeriğini analiz etmek ve Gılgamış ve Enkidu karakterlerini içeriğin kendi yorum ve yorumlarıyla ilişkilendirmek; 	<p>Gılgamış Destanı</p> <p>Kavramlar: konu, içerik, yapı, anlatım, anlatıcı, kişiler, hikaye</p>	<p>Etkinlikler: Sorular ve gruplar halinde çalışma yoluyla, çalışmanın analizi ve bu konuda tartışma teşvik edilir.</p> <p>Öğrenciler destandaki karakterleri tanımaya, tanımlamaya ve onlar hakkında akıl yürütmeye yönlendirilir.</p> <p>Yaşam boyunca evrensel insan ihtiyaçları ve korkularının tartışılması, özenle seçilmiş alıntılarla teşvik edilir.</p>	<p>2.2.1 Tema, kompozisyon, anlatıcı, anlatım, karakterler ve olay örgüsünü tanır ve etiketler;</p> <p>2.2.2 Destanın içeriğini analiz eder ve yorumlar;</p> <p>2.2.3 Karakterleri niteler ve karşılaştırır;</p> <p>2.2.4 Görüşlerini gerçekler ve argümanlarla, gerekçeli görüşlerle ifade eden yazılı bir kompozisyon (deneme) yazar.</p>

			<p>Destanın beğenilen bir bölümünü seçmeye ve seçimi açıklamaya yönlendirilirler.</p> <p>Yöntemler:</p> <ul style="list-style-type: none">- yorumlayıcı-analitik yöntem,- monolojik-diyalojik,- metin yöntemi,- çözüm yöntemi,- karşılaştırma yöntemi,- etkileşimli yöntem	
2.3	<p>- Homeros destanının özelliklerini tanımak ve belirtmek;</p> <p>- Aşil ve Hektor'un özelliklerinin karşılaştırmalı olarak tanımlanması yoluyla destansı İlyada'nın (I, VI, XVIII ve XXII kantoları) içeriğini analiz etmek;</p>	<p>Homeros - Bibliografik ve İlyada Yorumu</p> <p>Kavramlar: Homeros, İlyada, Odyssea, mit, dua, yavaşlama, ara sözler, eklenen bölümler, tekrarlar, heksametre, ayrıntılı açıklamalar</p> <p>Kavramlar: Kahramanlık destanı, tanrıların varlığı, motifler, karakterler, yakarış, geciktirmeler, karmaşık lakap, karşılaştırma</p>	<p>Etkinlikler: Homeros araştırılır ve temel biyo-bibliyografik veriler sunulur ve İlyada'nın yazarı ve yaratılış zamanı tartışılır. İnteraktif yöntemle, mitosla ilgili önceki bilgiler birbirine bağlanır ve Altın Elma Efsanesi bu destanın temeli olarak yorumlanır. Truva filminden sahnelerin yer aldığı görsel bir sunum üzerinden Truva Savaşı'nın çıkış yeri ve sebepleri üzerine tartışmalar devam ediyor. Hedeflenen sorular aracılığıyla destanın motifleri - aşk, dostluk, kahramanlık - ortaya çıkar.</p>	<p>2.3.1 - İlyada'daki destansı özellikleri (yakınma, gerilemeler, betimlemeler, kanto I, VI, XVIII ve XXII'de üslup araçlarının kullanımı) tanımak ve belirlemek;</p> <p>2.3.2 - destanın temasını, kompozisyonunu, anlatıcısını, anlatımını, karakterlerini ve olay örgüsünü tanımak, işaretlemek ve içeriğini yorumlamak;</p> <p>2.3.3 karakterlerin eylemlerini karşılaştırmak ve değerlendirmek için kendi görüşlerini ifade ettiği dstandan alıntılarla;</p> <p>2.3.4 İlyada ve Gılgamış destanlarının ortak unsurlarını (özelliklerini) karşılaştırmak, analiz etmek ve sentezlemek;</p>

			<p>Çiftler halinde çalışarak Aşil ve Hektor karakterleri karşılaştırılarak anlatılır, Homeros'un üslup özelliklerinin yanı sıra eserin destansı özellikleri de tanınır.</p> <p>İlyada ve Gılgamış'ta Destansı Unsurlar üzerine tartışma.</p> <p>Destanın içeriğiyle ilgili bir makale yazmak için açık talimatlar verilir.</p> <p>Yöntemler: yorumlayıcı-analitik yöntem, monolojik-diyalojik; metin yöntemi, çözüm yaratıcı yöntem, karşılaştırma yöntemi, korelasyon ve entegrasyon yöntemi.</p>	<p>2.3.5 Yazılı bir kompozisyon (kompozisyon) yazmak görüşlerini gerçekler ve argümanlarla, gerekçeli görüşlerle ifade etme.</p>
2.4	<p>- Antik trajedinin özelliklerini tanımak ve işaretlemek;</p> <p>- Oedipus Efsanesini dramatik aksiyonun temeli olarak yorumlamak ve oyunun içeriğini karakterler aracılığıyla analiz etmek.</p>	<p>Sofokles – Bibliyografik yorum ve Oedipus mitinin yorumu. Kral Oedipus'un (Tiran Oedipus) yorumu.</p>	<p>Etkinlikler: Sofokles hakkında bibliyografik veriler ve eski dramanın özellikleri üzerine sunum. Oedipus Efsanesinin Tartışılması ve Analizi. Yol gösterici sorular oyunu analiz etmek ve tartışmak, karakterlerin</p>	<p>2.4.1 Antik drama ve antik trajedinin temel özelliklerini tanımlar;</p> <p>2.4.2 Kral Oedipus oyunundaki tema, kompozisyon, yapı ve karakterleri gösteren dramatik özellikleri tanımlar ve belirler;</p> <p>2.4.3 karakterlerin eylemlerini niteler, karşılaştırır ve değerlendirir;</p>

			<p>eylemlerini yorumlamak ve seçilen alıntılar hakkında yorum yapmak. Oyunun problemli ve eleştirel bir okuması ve yorumu, diyalog yoluyla yönlendirilir. Dramanın üzerlerinde iz bırakan bir bölümünü seçmeye ve seçimi açıklamaya yönelirler. Bu aktiviteyi bir fikir oluşturmak için gerçeklere/alıntılara dayalı bir talimatla gerçekleştirirler. Oyunun içeriği ile ilgili bir makale hazırlamak için talimatlar verilir.</p> <p>Yöntemler:</p> <ul style="list-style-type: none"> - yorumlayıcı-analitik yöntem, - monolojik-diyalojik, - metin yöntemi, - çözüm yöntemi, - karşılaştırma yöntemi, - etkileşimli yöntem. 	<p>2.4.4 dramadan alıntılarını kendi görüşlerini ifade ederek yorumlar;</p> <p>2.4.5 Yazılı bir kompozisyon yazar, önerilmiş görüş ve tutumları gerçekler ve argümanlarla ifade eder.</p>
3	Milli edebiyat			
3.1	<p>Öğrenci şunları yapabilecektir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Genel olarak edebiyat tarihinde olduğu gibi Türk edebiyatında da değişiklik ve yeni bir döneme sebep olan dönüm noktalarını bilmek 	<p>Tarih içinde Türk Edebiyatı</p> <p>Türk edebiyatının ilk eserlerinden hareket ederek günümüze kadar ortaya çıkan değişiklikleriyle incelemek ve</p>	<p>Etkinlikler:</p> <ul style="list-style-type: none"> - İslam dinin kabulü ve Batılılaşmaya yönelik görüş ve fikirlerin Türk edebiyatına etkisi açıklanır. - Edebiyatımızda oluşan üç devirin dönüm noktaları ve 	<p>Öğrenci şunları yapabilir:</p> <p>3.1.1 Tarih boyunca Türk edebiyatı gelişimindeki ölçütleri bilir;</p> <p>3.1.2 Tarih boyunca Türk edebiyatı gelişimindeki dönüm noktalarını öğrenir.</p>

	<p>- Türk edebiyatını oluşturan en önemli geçiş dönemleri ile edebiyatta olan üç devri farklılıkları ve özellikleriyle ayırt edebilmesi</p>	<p>edebi eserleri dönemlere göre sınıflandırmak.</p> <p>Kavramlar: Türkler'in yerleşik hayata geçişi, İslam dini, batılılaşma, modernleşme</p>	<p>bundan sonra oluşan toplumsal ve kültürel değişikliklerin etkisi ile edebi eserlerde mevcut farklılıklar dile getirilir.</p> <p>- Batılılaşma ve modernleşme konularında tartışılır.</p> <p>- Orhun Yazıtları, Mevlana'nın "Mesnevi"si ve Reşat Nuri Güntekin'in "Yaprak Dökümü" romanından kesitler okuyarak / dinleterek edebiyat devirlerindeki farklılıkları göstermek.</p> <p>Yöntemler:</p> <p>- yorumlayıcı-analitik yöntem,</p> <p>- monolojik-diyalojik,</p> <p>- metin yöntemi,</p> <p>- çözüm yöntemi,</p> <p>- karşılaştırma yöntemi,</p> <p>- etkileşimli yöntem.</p>	
3.2	<p>- İslamiyet Öncesi Türk Edebiyatının sözlü bir edebiyat olduğunu: sagu koşuk ve savın ne olduğunu bilmesi</p> <p>- Döneme ait yazılı eserlerin de bulunduğunu öğrenmesi</p> <p>- Orhun Kitabelerinin özelliklerini tanıyabilmesi</p> <p>- Göktürk alfabesi yanısıra, Türkler'in</p>	<p>İslam'ın kabulünden önceki döneme ait Türk edebiyatı</p> <p>Sözlü bir edebiyat olan bu dönem edebiyatının özelliklerinden hareket edilerek, ilk yazılı eserler olan Orhun Abideleri'nin de tanınması ve anlaşılması. Sözlü edebiyata ait</p>	<p>Etkinlikler:</p> <p>Sözlü edebiyat örneklerinin günümüz edebiyatındaki karşılıklarını belirtmek.</p> <p>Orhun abidelerinden örnek okutulup, günümüz Türkçesi ile kıyaslayarak, dil konusuna değinmek.</p>	<p>3.2.1 dilde değişikliğin mevcut olduğunu bilmesi</p> <p>3.2.2 Dönemde hem sözlü, hem yazılı eserlerin olduğunu bilmesi;</p> <p>3.2.3 Orhun Kitabelerinin özelliklerini tanıyabilmesi ;</p> <p>3.2.4 Türk destanlarının özelliklerini öğrenmesi.</p>

	kullanmış olduğu diğer alfabeleri bilmesi	sagu, koşuk ve savlar ile destanların açıklanması Kavramlar: Göktürk, kitabe / anıt / abide, kopuz	Türk destanlarını görmek Yöntemler: - yorumlayıcı-analitik yöntem, - monolojik-diyalojik, - metin yöntemi, - çözüm yöntemi, - karşılaştırma yöntemi, - etkileşimli yöntem.	3.2.5 Türkler'in kullanmış olduğu alfabeleri bilmesi
3.3	-Türkler'in İslam'ı kabulü İslam'ın etkisinde kalan bir edebiyatın içine gelen konu, yapı ve dil farklılıkları; - Divan veya Klasik Türk edebiyatı ve halk edebiyatı olarak iki dalda gelişmesi	İslam'ın kabulünden sonraki döneme ait Türk edebiyatı Türk edebiyatı için dönüm noktasını oluşturan İslam dininin kabulü ve bunun edebiyata etkisi; konu, yapı ve dili etkilemesi. Manzum eserlerde çeşitlilik. Şiirde vezin / ölçü kaidesi. Aruz kalıpları Kavramlar: Divan, anonim, Tasavvuf, gazel, kaside, mesnevi, murabba, şarkı, türkü	Etkinlikler: Türklerin İslamın kabulüyle ortaya çıkan toplumsal değişikliklerin özelliklerinin açıklanması. Yeni bir dinin kabulü ile edebiyatçıların İslami amaçlı eser vermesi Öğrencilerden dil, din ve kültür kavramları konusunda bildiklerini deftere yazmalarını istedikten sonra, ortaya çıkan görüşlerden hareket ederek, edebiyatta değişiklik ifade edecek unsur veya ölçütlerin meydana gelmesinin nedenlerine ulaşmak Yöntemler: - yorumlayıcı-analitik yöntem, - monolojik-diyalojik, - metin yöntemi, - çözüm yöntemi,	3.3.1 Türkler'in İslam'ı hangi yüzyılda kabul ettiğini bilir; 3.3.2 Dinin insanların hayatına etkisini öğrenir; 3.3.3 Bu döneme ait edebiyatçıların eser yazma gayelerinin ne olduğunu kavrar;

			- karşılaştırma yöntemi, - etkileşimli yöntem.	
3.4	<ul style="list-style-type: none">- Batı'nın Türk edebiyatına etkisini öğrenmesi- İslami devir Türk edebiyatının sona ermesi ile Türk edebiyatının batıya yöneldiğini bilmesi- Batı etkisinde kalmış dönemde farklı devirlerin var olduğunu öğrenmesi	Batı Etkisinde kalmış Türk edebiyatı Batı kültürü etkisinde gelişen Türk edebiyatı şu dönemlere ayrılır: <ul style="list-style-type: none">- Tanzimat Edebiyatı- Serveti Fünûn Edebiyatı (Edebiyatı Cedide)- Fecri Âti Edebiyatı- Milli Edebiyat- Milli Mücadele Dönemi Edebiyatı- Cumhuriyet Dönemi Edebiyatı- 1940 yılına kadar edebiyat dönemi- Son Dönem edebiyatı Kavramlar: Tanzimat, dergicilik, batı, modernleşme	Etkinlikler: İslam'dan sonra, Türk edebiyatını etkileyen Batı kültürü ile ilgili kompozisyon yazdırmsk Yöntemler: <ul style="list-style-type: none">- karşılaştırma yöntemi,- etkileşimli yöntem.	3.4.1 Türk edebiyatında yeni bir dönüm noktasının oluştuğunu anlaması; 3.4.2 Batı ile modernleşmeyi ayırt edebilmesi; 3.4.3 Tanzimat döneminin toplumsal ve edebi önemini bilmesi; 3.4.4 Akımları öğrenmesi.
3.5	<ul style="list-style-type: none">- Nazım ve nesir arasındaki farklılığı öğrenir- Şiirin şekil özelliklerini dil yapısını, içerik unsurlarını ve ahenk unsurlarını kavrar	Türk edebiyatında manzum eserler Şiiri oluşturan birimlerin, bir tema etrafında bir düzen dâhilinde birleştiği anlam ve ses	Etkinlikler: Öğrenciler günümüzden geriye doğru giderek çeşitli dönemlere ait şiirleri getirirler. Getirilen bu şiirlerden örnekler seçilerek şiirler sınıfta okutulur. Okunan bu	3.5.1 Nazım ve nesir arasındaki farklılığı öğrenir; 3.5.2 Şiirin şekil özelliklerini dil yapısını, içerik unsurlarını ve ahenk unsurlarını kavrar;

	<p>- Farklı dönemlerde gelişen manzum eser şekillerini ayırt eder</p>	<p>kaynaşmasından oluşan bu birimlere, beyit, bent, kıt'a, şiir cümleleri dendiği ve bunların şiir metnini meydana getirdiği belirtilir. Şiirin yapısı ile nazım şekli olarak bilinen husus arasındaki ilişki açıklanır. Çeşitli dönemlere ait şiirler yapı bakımından karşılaştırılır.</p> <p>Kavramlar: Nazım ve nesir</p>	<p>şiirlerde şiirin bazı birimlerinin iki mısra, bazısının ikiden fazla oluşunun üzerinde öğrencilerin tartışmaları sağlanır. Öğrenciler, canlı varlıkların; bir eşyanın ve mimari eserlerin farklı görünümlerinin sebeplerini tartışır. Öğrenciler, her eseri meydana getiren küçük birimler olup olmadığını belirlerler. Mimari eserlerde birimlerin nasıl birleştiğini araştırır. Şiiri oluşturan birimlere ne dendiği sezdirilir. Öğrenciler, farklı dönemlerden seçilmiş şiirleri yapı bakımından karşılaştırılır.</p> <p>Yöntemler:</p> <ul style="list-style-type: none">- karşılaştırma yöntemi,- etkileşimli yöntem.	<p>3.5.3 Tanzimat sonrası, Halk edebiyatı ve Klasik Türk Edebiyatında gelişen manzum eser türlerini bilir</p>
<p>3.6</p>	<p>- Mensur eserlerdeki türleri öğrenir ; - Bu türlerin aralarındaki benzerlik ve farklılıkları, edebiyatta yer aldıkları alanları bilir</p>	<p>Türk edebiyatında mensur eserler</p> <p>Türk edebiyatı mensur eserlerindeki türler :</p> <ul style="list-style-type: none">- Hikaye- Roman- Tiyatro- Gezi	<p>Etkinlikler:</p> <p>Repertuarda olan bir tiyatro oyununa katılarak, diğer edebi türler arasındaki farklılıklara değinilir ve bunların hangi şekilde sunuldukları veya kullanıldıkları konusu ile ilgili bilgi verilir.</p> <p>Yöntemler:</p>	<p>3.6.1 Hikaye yazmayı öğrenir; 3.6.2. Roman seçerken hangi tür romanla seçeceğini bilir; 3.6.3 Deneme ile makale arasındaki farklılığı anlar; 3.6.4 Mustafa Kemal Atatürk'ün Onuncu Yıl Nutkunu öğrenir.</p>

		<ul style="list-style-type: none">- Deneme- Hitabet <p>Kavramlar: Nazım ve nesir</p>	<ul style="list-style-type: none">- yorumlayıcı-analitik yöntem,- monolojik-diyalojik,- metin yöntemi,- çözüm yöntemi,- karşılaştırma yöntemi,- etkileşimli yöntem.	
3.7	<p>- Halk edebiyatı özelliklerini bilir ve halk edebiyatı ürünlerini tanıır.</p>	<p>Türk Halk Edebiyatı</p> <p>Halk edebiyatına ait eserlerin anonim, aşık tarzı ve tekke tarzı olabilme çeşitliliği.</p> <p>Kavramlar: Divan, anonim, Tasavvuf, gazel, kaside, mesnevi, murabba, şarkı, türkü</p>	<p>Etkinlikler: Türk Halk Edebiyatına ait şiirin özelliklerinden bahsedilir. Hece vezni tekrarlanır. Örnekler okunur / dinletilir. Bu döneme ait kullanılan halk unsuru şekilleri işlenir.</p> <p>Halk edebiyatının gelişimi üzerine tartışılır. Alınan cevaplar üzerinden bu döneme ait özellikler vurgulanır. Günümüz halk edebiyatı ile kıyaslanır.</p> <p>Yöntemler:</p> <ul style="list-style-type: none">- yorumlayıcı-analitik yöntem,- monolojik-diyalojik,- metin yöntemi,- çözüm yöntemi,- karşılaştırma yöntemi,- etkileşimli yöntem.	<p>3.7.1 Halk edebiyatı ürünlerinin ve dilinin nasıl olduğunu anlar;</p> <p>3.7.2 Mani, türkü, koşma, semai, nutuk, ağıt, ilahi, güzelleme örneklerini tanıır.</p>
4	Avrupa edebiyatında Hümanizm ve Rönesans			

4.1	<p>Öğrenci şunları yapabilecektir:</p> <ul style="list-style-type: none">- Avrupa edebiyatında hümanizm ve rönesansın özelliklerini belirlemek;- Cehennem'in kompozisyon yapısını açıklamak ve analiz etmek.	<p>Hümanizm ve Rönesans-Giriş</p> <p>Avrupa hümanizm ve Rönesans temsilcileri</p> <p>-Dante Alighieri İlahi Komedyası İncelemesi – Cehennem Yapısı ve Yorumu</p>	<p>Etkinlikler: Hümanizm ve Rönesans'ın ana temsilcileri hakkında temel veriler sunulur; öğrencilerle birlikte bu temsilcilerin eserleri üzerinden hümanizm ve rönesansın temel özelliklerini sergiliyor.</p> <p>Öğrencilere "İlahi Komedyası'nın yapısı tanıtılır; ilahi kelimesinin ve komedi kelimesinin başlığını ve anlamını açıklar; öğrencilerle birlikte İlahi Komedyası'nın ilk bölümünü yorumluyorlar" – Cehennem; Cehennem'in yapısını ve bileşimini belirlemek; çalışmadaki problem güdülerini analiz ederler ve bunları o zamanlar İtalya'daki sosyal-politik durumlarda bağlamsallaştırırlar.</p> <p>Yöntemler: yorumlama yöntemi, metin yöntemi, problem yöntemi.</p>	<p>Öğrenci şunları yapabilir:</p> <ul style="list-style-type: none">4.1.1 Hümanizm ve Rönesans'ın özelliklerini tanımlar;4.1.2 İlahi Komedyası eserinin kompozisyonunu açıklar;4.1.3 Cehennem'den alıntılarını semboller aracılığıyla analiz eder;4.1.4 Eserin uygun olan veya olmayan konularını, (doğru olduğunu düşündüğü veya düşünmediği) yorumlar.
4.2	<ul style="list-style-type: none">-bir soneti kompozisyonundan tanır ve stilistik olarak analiz eder;- Petrarch'tan sonetleri yorumlar;	<p>Francesco Petrarca - Canzonier - seçilen sonetlerin</p>	<p>Etkinlikler:</p> <p>Petrarch'ın dizelerinin okunması ve analizi sırasında öğrenciler</p>	<p>4.2.1 bir soneti bir beste çalışması olarak tanır;</p>

		gözden geçirilmesi ve yorumlanması	gruplara ayrılarak kompozisyon, yapı ve üslup araçlarıyla ilgili farklı örnekler verilir. Tüm gruplarda mısraların yorumlanması farklıdır ve öğretmen tarafından yönetilen ders, sonuçlara götürür. Yöntemler: öğretimi yorumlama yöntemi, metin yöntemi, problem yöntemi.	4.2.2 sonelerdeki stilistik ifade araçlarını tanıyıp tanımlar; 4.2.3 farklı motiflere sahip soneleri tanıyıp yorumlayabilme; 4.2.4 Uygun edebi ve tarihsel-toplumsal bağlamda yorumlar.
4.3	- Decameron edebi eserinin yapısını açıklar; -düz metin çözümleme gereksinimlerine (anlatıcı, kişiler, zaman, yer) göre romanları yorumlar.	Giovanni Boccaccio - yorumlama (Decameron'dan üç roman)	Etkinlikler: Decameron adlı yapıtın ve yapısının sunumuyla romanların okunmasına ilişkin yönergeler verilmektedir. Doğru okuma yönergeleri, yazma komutlarıyla verilir. Yöntemler: yorumlama yöntemi, metin yöntemi, problem yöntemi.	4.3.1 Decameron'un yapısını açıklar; 4.3.2 Nesir analizinin gerekliliklerine göre analiz eder (anlatıcıyı, karakterleri tanımlar, zaman ve yeri bulur) 4.3.3 Romanları uygun edebi-tarihsel bağlamda yorumlar.
4.4	- William Shakespeare ve edebi faaliyeti ile edebiyat ve sanat için önemi hakkında bilgi sunar;	-William Shakespeare biyografisi- biyografik veriler- Hamlet eserini yorumu.	Etkinlikler: Bir sunum aracılığıyla, öğrenciler William Shakespeare'in en önemli eserleriyle (incelemede) tanıştırılır, Shakespeare'in biyografisi ile ilgili araştırma	4.4.1. -William Shakespeare'in yaşamı, çalışmaları, faaliyetleri ve edebiyat ve sanat alanındaki etkisi hakkındaki verileri tanıyıp tanımlar; 4.4.2. Hamlet'i dramatik bir metin olarak analiz eder;

-Hamlet'i dramatik bir metin olarak çözümler ve yorumlar.		faaliyetlerine yönlendirilirler; Trajediye ve intikam güdüsünü, Hamlet'i kendi yıkımına götüren bir itici güç olarak yorumlayın. Yöntemler: yorumlama yöntemi, metin yöntemi, problem yöntemi.	4.4.3. Hamlet'i sorunlu bir şekilde yorumlar ve farklı görüşler sunar; 4.4.4 dramatik-edebi bir metin olarak Hamlet'in anlamı hakkında mantıksal ve olgusal olarak düzenlenmiş bilgilerle sonuca varır.
---	--	--	--

Öğrenci başarılarının değerlendirilmesi	Değerlendirme sürekli bir süreçtir ve öğrenci başarısı hakkında kapsamlı bilgi sağlamayı amaçlar. Değerlendirmenin işlevi, neyin başarıldığını özetlemektir, ancak bunu iyileştirme yönündedir. Bu anlamda öğrencileri değerlendirmenin amacı, onlara bilgilerinin gerçek durumunu göstermek ve daha da kalıcı derinleşmeleri için onlara yön vermektir. Somut ve güvenilir bir değerlendirme yapabilmek için, belgelenen bilgilerin düzenli olarak toplanması gerekmektedir. Böyle bir yaklaşım, öğrenmede sürekliliği ve öğrencilerin sürekli katılımını ve devamlılığını sağlar. Öğretmen öğrencilerine değerlendirme kriterlerini açıklar ve okuma yılı boyunca tutarlı bir şekilde bunlara bağlı kalır. Öğrencilerin ölçme ve değerlendirmelerinin sözlü kısmına atıfta bulunan araçlar, öğretmen tarafından sorulan soruların cevapları, bir eserin işlenmesi sırasında yöneltilen sorular, okumalar, ayrıca dil içeriği, belirli konularda sözlü sunumlar, çalışma ve okumadaki bazı sorunlu sorulara ilişkin görüş ve tutumlar sunma, edebi eserleri toplumsal, tarihsel ve edebi bağlamda tartışma, ödev, etkinlik ve derse katılım. Yazılı değerlendirme araçları, yazılı çalışmalarla, nesnel bilgi testleri ile, yetenek testleri ile, özellikle öğrencilerin kendi bireysel ifadeleri aracılığıyla öğrendiklerini uygulayacakları bağımsız öğrenci metinleri - denemelerle bağlantılıdır. Öğrenciler başarıları için sayısal bir not alırlar.
Edebiyat ve diğer kaynaklar	Eğitim ve Bilim Bakanlığı ve diğer öğrenme kaynakları tarafından onaylanan ders kitabı ve kılavuzlar.
Öğretim programı uygulamasının başlaması	2023/2024 akademik yılı
kurum/ programın sunucusu	Eğitimi Geliştirme Bürosu (EGB)

